

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

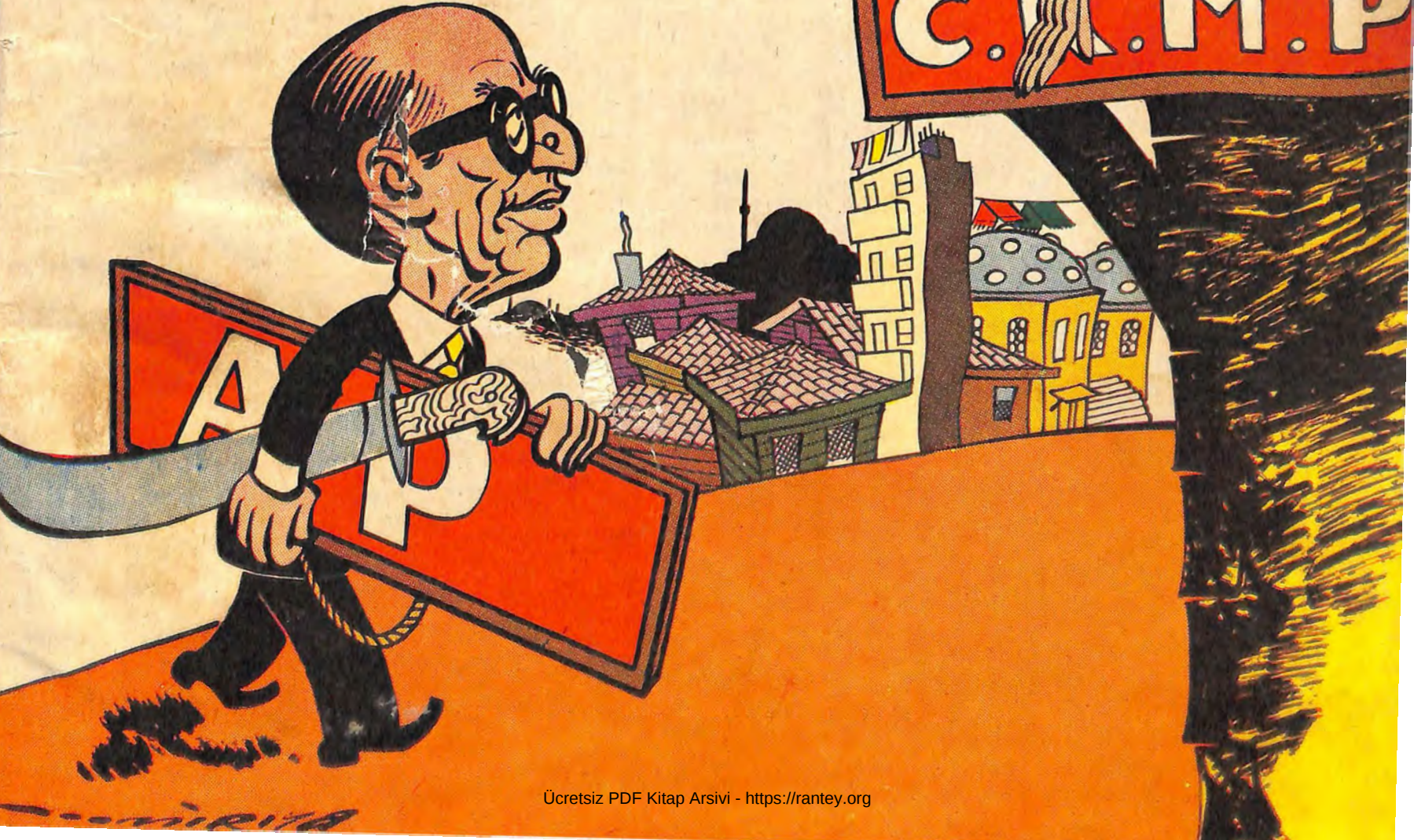
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKHAKA

Adalet Partisinden istifa edenler Millet
Partisine giriyorlar. - Gazeteler -

Bölükbaşı — Siz de buyurun Paşam!...

28 EKİME KADAR

TASARRUFLARINIZI İŞ BANKASINDA TOPLAYINIZ

Bir çekilişte

40

APARTMAN DAİRESİ

ve zengin para ikramiyeleri...
cem'an 4 Milyon

Çekiliş 29 Aralıkta

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

AKBABA

Yataktaki Seçmen!

SIYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :

Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Ni-
met Arzik, Necdet Rüştü
Efe, Vâ-Nû, Selâmi Yur-
datap, İlhan Selçuk, Ya-
şar Özen, Adnan Tahir,
Hüseyin Korkmazgil, Ke-
nan Akıncı, Örsan Öymen,
Semiramis Aydınlik.

KARİKATÜR AİLESİ :

Necmi Rıza, Turhan Sel-
çuk, Suat Yalaz, Nehar
Tülek, Semih Balcıoğlu,
Cafer Zorlu, Şadi Dinç-
çağ, Bülent Şeren, Meh-
met Polat, Yaşar Tonguç,
Metin Gökçe, Zeki Beyner
Burhan Solukçu.

Yazı işlerini fiilen idare
eden :

Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :

Ercan Matbaası

Kapak baskısı :

Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50,
Altı aylığı 25 lira. Yaban-
cı memleketlere yıllık
100, altı aylığı 50 lira.
Uçakla gönderilmesi is-
tenen abonelerden uçak
masrafı ayrıca alınır.

Fiati : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer
caddesi, No. 8 - 10

Daire : 3.

İLAN FIATI :

Kapak içi, santimi 15 li-
ra, iç sayfalar 20 liradır.

Cilt : 1 — Sayı : 10

5 Ekim 1961

YIL : 38

Telefon : 22 18 11

Bu gazete Basın Ahlak
Yasasına uymayı taah-
hiit etmiştir.

KALBİNDEN hasta bir seçmen
var. Bir aydır yataкта, ölümler
koyun koyuna yatıyor. Doktor-
lar, bu soğuk, bu saygısız misafir
için gitti diyorlar. Yarın, yine kapı-
ya vurmada, yine buyurun denme-
sini beklemeden gelir mi?... Billn-
mez!

Bu hastayı tanırırsınız: Adı bu sa-
tırların altında yazılı!

Bir korkusu var onun: Hayır, ha-
yır, her insanın mutlaka başına ge-
lecek sonuç değil... Bu korku, se-
çimlerin sonucudur!

Siz söyleyin bana: Gözlerini, gö-
nül rahatı içinde bahtiyar yummak-
tan başka hiçbir dileği kalmayan bu
adamin hangi partiden hangi isteği
olabilir ki?...

Ama bu hasta adam, veda dolu
gözlerle aday listelerine baktıkça,
göğsünü kaplayan sancılarının korku-
tamadığı kadar 15 Ekim ötesinden
korkuyor!

Bu listelerde ne mi var?... Büyük
bir aileye kan kusturan sahte cina-
yet iftiracısından tutunuz da şimdi
gömüldükleri toprak bile belirsiz
üç D.P. suçlusunun bütün teşkilâtçı-
ları!...

Devlet ve Hükümet Başkanımız sa-
yın Cemal Gürsel, Ragıp Gümlüşpa-
la ve Ekrem Alican'la son konuşma-
sını açıklarken:

«Bu zevat memleketin yarını için
ellerinden geleni yapacaklarını söy-
lemişlerdir. Asla gizli ve yeraltı gay-
retleri yoktur.»

Buyurmuşlar. Güzel. Ama Fran-
sızların dediği gibi, inanılmıyacak
kadar güzel!

«Memleketin yarını için ellerinden
geleni yapacaklar» nuş... Nasıl yapa-
caklarmış acaba?... İhtilâl ertesi
partilerini liderlerin değil, liderleri
partilerin sürüklediğini görüyoruz:
Teşkilattan yükselen «İstifa... İsti-
fa...» çığlıkları karşısında sayın Gü-

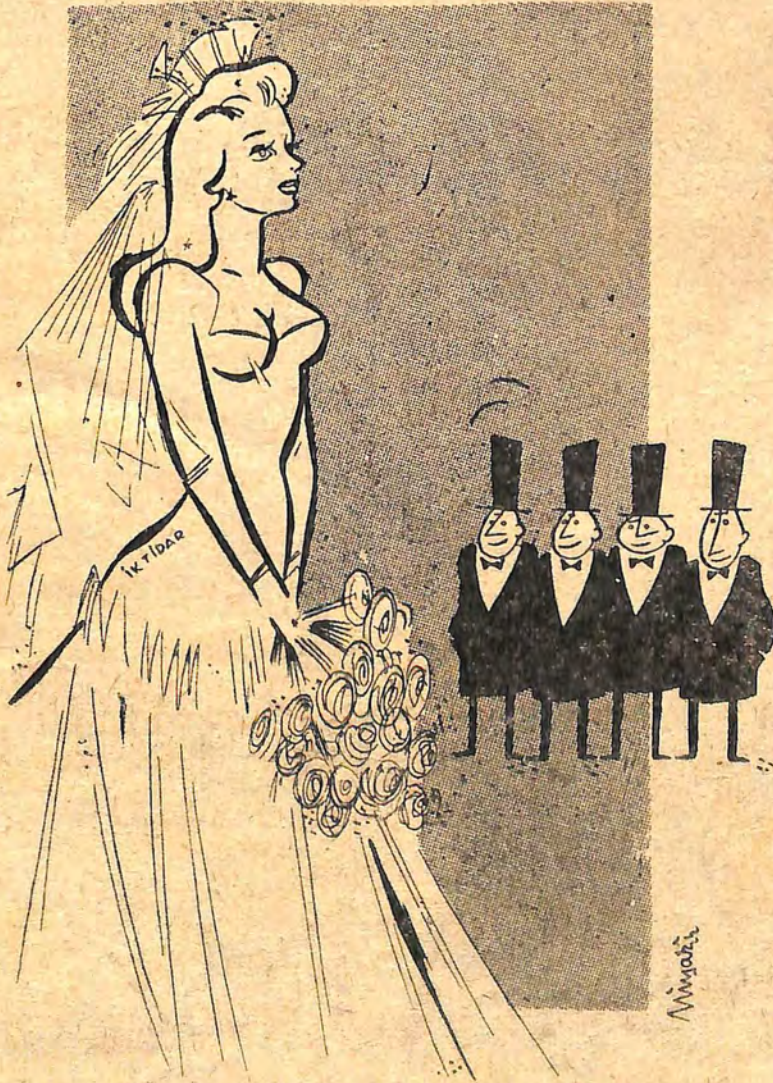
mişpala'nın bu iyiniyet demeçleri-
ne, bırakın bizi, kendisi güveneblir
mi acaba?...

Dağılma korkusu içinde: «Biz in-
sanlık vazifemizi yaptık... Yuvarlak
masa tutanakları açıklaştı!» diye
D.P. artıklarını yatıştırmaya kalka-
nların akıllarından şüphe etmezsek
samimiliklerinden, samimiliklerin-
den şüphe etmezsek akıllarından
şüphe ederiz!

«Gizli ve yeraltı gayretleri» ne ge-
lince... Bütün il ve ilçe teşkilâtını,
ihtilâl ile yıkılmış bir partinin yö-
netmenlerine kurduran yeni partile-
rin gizli ve yeraltı gayretlere ne ih-
tiyacı var?... Gayretler açık ve yer
üstü olduktan sonra?...

İşte, bütün dünya nimetlerinden,
bütün politika hırslarından uzak bir
hastayı, yataktaki seçmeni korku-
tan şey!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Üç liste!

D. P. nin 1957 listesinde se-
çimi kazananlar şimdi nere-
de?...

Çoğu cezaevinde... Bu ceza-
lar boy boy: Üç, dört yıldan
ömür sonuna kadar hapis!

Peki, ya bu listede seçimi
kaybeden demokratlar şimdi
nerede?...

Onlar mı?... Efendim onlar
da ihtilâlden sonra kurulan
yeni partilerin aday listelerin-
de!

Demek, D. P. listesinde ka-
zananlar cezaevine girdiler,
kazanamayanlar da ya A. P.
listesine, ya Y. T. P. listesine,
ya C. K. M. P. listesine!

Yahu, lokantada böyle bir
liste verseler, mişteri garso-
nunun suratına atar!

Sinekler.

Çölde bir hurma ağacı bu-
lan arab, gölgesine sığınmış,
uyuklarmış.

Geçen bir yolcu, bakmış, yü-
zünü sinek içinde:

— Hacı, demiş, koğsana şu
sinekleri...

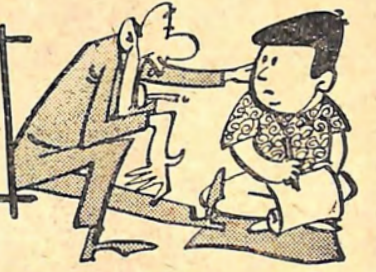
Arap hafifçe elini kaldırmış:

— Lâ!... Onlar tok... Koğar-
sam açları konar!

İktidar — Acaba hangisi?...

Biz Adam Olmayız!

Aziz Nesin

A LABALIĞIN içinden birisi «Biz adam olmayız birader!» dedi mi, öbürleri de, «Eveet, çok doğruu, olmayız» diye baş salladılar. Biri de çıkıp, «O nasıl söz efendi... Sen sayıyla kendine gel bakalım!» demez.

Yirmi beş yaşlarımda, kanımın fokur fokur kaynadığı günlerde ben bunu deneyecek oldum. Ada'ya giden vapurda neye kızdığını anılamadığım yaşlı bir adam:

— Biz adam olmayız!... diye bağırıp duruyor, salondakiler de, baş sallıyarak onu onaylıyorlardı.

Delikanlılık kanım tepeme sıçrayıp:

— Neden adam olmazmışsınız, bal gibi de adam oluruz... Öyle bir oluruz ki herkes de şaşar kalır... diye bağırardım.

Salondaki yolcular sözleşmişler gibiydi:

— Adam olmayız...
— Adamlık çok uzak...
— Biz adam olmayız... diye yaygarayı baştılar.

Bu yaygara karşısında kızgın ihtiyarın yüzü yumuşadı da:

— Bak oğlum, duyuyorsun ya, dedi, hep birden «Adam olmayız!» diye barbar bağırıyoruz. Demek ki adam olmayacağız, zorla değil ya...

— Oluruz, biz adam oluruz... dedim.

İhtiyar gülümseyerek:
— Biz adam oluruz, demek, biz şimdi adam değiliz, demektir, öyle değil mi? dedi.

Hiç sesimi çıkarmadım, ama o günden beri yıllardır hep düşünür dururum: Biz neden adam olmayız?...

Son hapse girişim benim için büyük bir şans oldu, çünkü yıllardır araştırdığım nedeni cezaevinde öğrendim. Cezaevindeki elli kişilik siyasi tutuklar koğuşunda yurdumuzun seçkin aydınlarıyla, tanınmış iş adamlarımızla, ünlü kişilerle, valiler, genel müdürler, üstük milletvekilleri, ileri gelen politikacılar, yüksek memurlar, mühendisler, doktorlarla bir arada yaşadım. Koğuş arkadaşlarımızın çoğu Avrupa'da Amerika'da okumuş, yabancı ülkelerde gezip dolaşmış, birkaç dil bilen kişilerdi. Düşüncelerimiz birbirine karşıtı ama, yine de onlardan çok şeyler öğrendim; öğrendiklerimin başında da, neden adam olmadığımız geliyor.

Ziyaret günleri hiç de iyi haberler almıyordum; evin kirasını verememişiz, bakkala borçlanmışız, daha bunlar gibi bir sürü tatsız haberler... Ne yapacağımı şaşırmıştım, hiç bir umarım yoktu. Hemen bir roman yazayım da, dedim, belki gazetelerden birine satar, biraz para alırım. Çoktan beri yazmayı tasar-

ladığım bir roman konusu vardı kafamda. İşte bu kararla kalemi kâğıdı elime aldım, ranzadaki yatağıma çöktüm. Hiç vakit yitirmek, lâfla, boş şeylerle zaman geçirmek istemiyordum. Daha birkaç satır ancak yazabilmişim, koğuş arkadaşlarımdan seçkin bir aydın geldi, yatağımın ucuna oturdu. İlk sözü:

— Biz adam olmayız, adam olmayız... demek oldu.

Kendisine birşey sormadan:

— Bakınız, neden adam olmayız, diye açıklamaya girişti:

— Ben, dedi, İsviçre'de okudum.

Belçika'da altı yıl çalıştım.

İsviçre'deki, Belçika'daki yaşayışını uzun uzun anlattı. İşimden olakaldığım için çok canım sıkılıyordu, ama ne diyebilirdim... Arada sırada önümdeki kâğıtlara bakarak, kalemi kâğıt üstünde gezdirerek, işim olduğunu, konuşmasını kısa kesmesini istediğimi sezdirmeye çalışıyordum. Ama orah olmuyor, boyuna anlatıyordum:

— Oralarda, elinde kitap olmayan insan göremezsiniz. İki dakika boş kalsalar, hemen kitaplarını a-

çar okumağa başlarlar. Otobüste, trende, her yerde durmadan okurlar. Hele evlerinde görseniz, şaşarsınız; herkes kendine göre eline bir kitap alır, durmadan okur.

Belki anlar da gevezeliğini keser diye:

— Aman ne iyi, ne iyi... dedim.

— Tabii, dedi, bir de bize baksanıza; burada bu kadar sözde entelektüel toplanmış, bir tek kitap okuyan var mı? Biz adam olmayız beyim, olmayız.

— Doğru... dedim.

Ben, doğru deyince yeniden hızlandı, Belçikalıların, İsviçrelilerin nasıl durmadan kitap okuduklarını anlattı da anlattı. Yemek zamanı geldiği için ikimiz de kalktık.

— Şimdi anladınız mı biz neden adam olmayız... dedi.

— Evet... dedim.

Yarın günümü İsviçrelilerin, Belçikalıların durmamasına nasıl kitap okuduklarını dinlemekle geçirmiştim.

Öğle yemeğini çarçabuk yiyerek, yatağıma geldim, hemen romana başladım. Kâğıtlar dizimde, kalem

elimde düşünüyorum, daha birşey yazmağa kalmadan koğuş arkadaşlarımdan birisi geldi, yatağa oturdu.

— Ne yapıyorsunuz?

— Bir roman yazmağa çalışıyorum...

— Burada yazamazsınız ki, şu gürültüye baksanıza... Siz hiç Avrupa'ya gittiniz mi?

— Hayır, Türkiye'den dışarıya çıkmadım...

— Aaa, yazık, ben sizin Avrupa'ya gitmenizi çok isterdim, görmek, yaşamak başka şey, görüşünüz genişlerdi. Hemen hemen bütün Avrupa'yı dolaştım, gitmediğim yer kalmadı. En çok Danimarka'da, Hollanda'da, İsveç'te bulundum. Bakınız oralarda nasıldır, bir kere insanların birbirine saygısı vardır, birbirlerini rahatsız edecek gibi yüksek sesle konuşmazlar. Bir de bizim şurdaki halimize baksanıza, nedir bu gürültü patırtısı... Öyle ya efendim, belki ben uyuyacağım, belki yazacağım, okuyacağım, belki bir işim var... Siz bu gürültüde patırtıda dünyada roman yazamazsınız, bırakmazlar ki...

— Gürültüde yazarım da, yalnız yanıbaşında birisi konuşursa yazamıyorum.

— Canım efendim, gürültü olmasa daha iyi değil mi? Ne hakları var sizi rahatsız etmeğe, yavaş da konuşabilirler. İşte Danimarka'da, İsveç'te, Hollanda'da katıyken böyle birşey olmaz. Onun için de adamlar ilerliyorlar. Çünkü oralarda insanın insana saygısı vardır.

Bu saygı üstüne türlü örnekler de göstererek konuştu da konuştu. Terbiyesizlikli ama ne yapayım, o anlatırken başımı kâğıtlara eğip yazmaya başladım; yazmıyordum, yazarmış gibi yapıyordum.

— Hiç boşuna uğraşmayın, yazamazsınız, sinirleriniz bozulur, dedi, Avrupa başka... Avrupalı insan demek, insanın insana saygı duyması demek. Bizde nerdeee... Biz işte bunun için adam olmayız beyim, biz adam olmayız...

Daha çok anlatacaktı ama, iyi ki avukatı gelmiş, çağırıldılar da kurtuldum. O gider gitmez çalıştığımı görüp de kimse yanıma gelmesin diye, başımı kâğıtlara eğdim. Daha iki satır yazmamıştım ki, başka bir koğuş arkadaşı geldi:

— Kolay gelsin, dedi.

— Sağolun, dedim.

Yatağıma oturdu:

— Adamlık bize çok uzak... dedi. Konuşma açılmasın da çabucak gitsin diye sesimi çıkarmadım.

— Amerika'da bulundunuz mu? diye sordu.

— Hayır...

— Yazık... Amerika'da birkaç ay bulunsaydınız, neden bizim geri kal-

Partiler ağaları aday gösteriyor. (Gazeteler)

İktidar!

— Haydi biraz daha yaşa moruk!

düğümü anladınız. Efendim Amerika'da insanlar bizde olduğu gibi boşu boşuna konuşmazlar, gevezelik yok; vakit nakit, taym iz mani, demişler. Amerikalı bir işi varsa ancak o zaman konuşur, söyleyeceğini en kısa biçimde söyler, sonra herkes kendi işine gücüne... Bizde öyle mi? Meselâ şurdaki halimize bakın, aylardanberi gevezelikten başka yaptığımız birşey var mı? Hep ipe sapa gelmez lâflar. İşte Amerika'da bu yok. Bu yüzden de adamlar ilerliyor.

İşim olduğunu anlar da susar, kalkar gider, diye ofladım pufladım, hiç oralı olmadan anlattı durdu. Akşam yemeği zamanı gelmişti. Giderken:

— Biz adam olmayız, dedi, bizde bu gevezelik varken biz adam olmayız.

— Çok doğru söylüyorsunuz... dedim.

Akşam yemeğini yer yemez romanı yazmak için kâğıda kaleme sarıldım.

— Çalışmayınca olmaz, ne yapsak boş... diye yanbaşımdaya bir ses duydum. Başımı kaldırıncaya, koğuş arkadaşlarımdan birini gördüm. Ya-

nımdaki yatağa oturmuştu.

— Siz ne dersiniz? dedi.

— Tabii, çalışmal... dedim.

— Ben Alman terbiyesi aldım.

Nerdeyse patlıyacağım hani... Durmadan anlatıyordu:

— Burda Alman lisesini bitirdim, yüksek tahsilimi Almanya'da yaptım, uzun yıllar da orada çalıştım. Siz Almanya'da, çalışmayan tek kişi bulamazsınız. Bizde öyle mi? Meselâ şurdaki halimize bakın. Yok, yok, biz adam olmayız, adamlık bize daha çok uzak...

Anladım ki ne yapsam, romanı yazamıyacağım, boşuna sinirlerim bozulacak, şimdi bırakıp, koğuştakiler uyuduktan sonra yazmağa karar verdim.

O hâlâ Almanya'yı anlatıyordu:

— Almanya'da çalışmamak ayıptır, nerde olurlarsa olsunlar, hiç boş durmazlar, bir iş icat eder, mutlaka çalışırlar. Aylardan beri şurdayız meselâ, bir tek çalışan var mı? Söylesen, hapiste ne çalışalım, derler. Alman böyle demez. Hâtıralarını yazar, kendi işi üstüne birşey kaleme alır, kitap çevirir, kısacası boş durmaz. Ya biz?... Hayır, ne desek boş, biz adam olmayız...

Yanımdan gittiği zaman gece yarısı olmuştu. Artık kimse gelip, neden adam olmadığımız üstüne konferans vermez diye umutla romana başlamışken, birisi geldi. Bu da uzun yıllar Fransa'da bulunmuş. Uyuyanlar uyanmasın diye alçak sesle konuşuyordu. Onun anlattığına göre de Fransızlar, zamanında çalışmasını, zamanında da eğlenmesini bilirlermiş, iş ve dinlenme saatlerini birbirlerinden ayırırlarmış. Ben de gece yarısından sonra çalışmamalıymışım.

— Şimdi uyuyun ki, sabah kalkınca dinç kafayla çalışsınız, diyordu, bizde işle dinlenme, eğlenme, hep birbirine karıştırılmıştır, dinlenecek zaman çalışır, çalışılacak zamanlarda da dinlenmeğe kalkarız. Onun için de verimli olamayız. Bizim adam olamayışımızın sebebi işte budur. Biz adam olmayız...

O yanımdan gittiği zaman, ben de roman yazacak hal kalmamıştı, gözlerim kapanıyordu, uyudum.

Sabahleyin onlar uyanmadan kalkıp romanı yazmağa başladım. Saygı duyduğum bir koğuş arkadaşım, helâdan dönüşünde yanıma geldi:

— İngiltere başkadır, dedi, siz İn-

giltere'de bulundunuz mu hiç?

— Hayır...

— Vah vah!... Meselâ İngiltere'de bir trene bindiniz. Saatlerce bir kompartımanda yolculuk ettiğiniz adam sizinle bir tek kelime konuşmaz. Bizde olsa, ne soğuk, ne kendini beğenmiş, derler. Soğukluğundan, kendini beğenmişliğinden değil, nezaketinden, terbiyesinden. Belki siz onunla konuşmak istemiyorsunuzdur, öyle ya, ne diye sizi rahatsız etsin. Bizde olsa, tanışın, tanışın, karşısındakinin işi var mı, yok mu, hiç düşünmez, başlar çançana... Onun için de biz adam olmayız işte...

Dizimin üstündeki kâğıtları bürdüm, yatağın altına, kalemi de cebime soktum, roman yazmaktan vazgeçtim. Orada roman yazamadım ama, yazacağım romandan çok daha değerli olan bir gerçeği öğrendim: Neden adam olamadığımızı...

Şimdi birisi kızıp da:

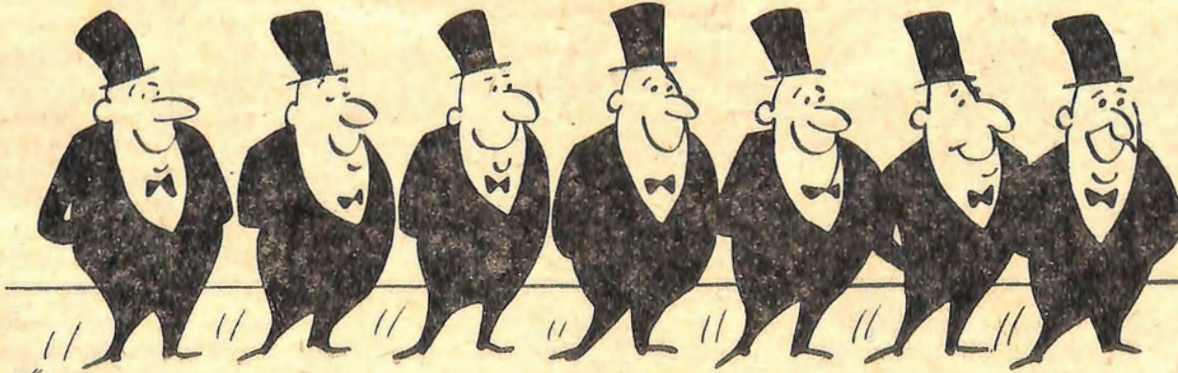
— Biz adam olmayız! derse, ben hemen parmağımı kaldırıp:

— Ben onun sebebini biliyorum! diye bağıriyorum.

Son hapisliğimin kazancı da işte bu oldu.

Aziz NESİN

Seçim kampanyası başladı...

— Rahaaat!...

NÜKTELERLE Portreler

GEORGE BERNARD SHAW

Paderevski:

Bernard Shaw bir dostunun tertiplemediği viyolonsel konserine gitmişti. Viyolonist programını bitirdikten sonra ev sahibi hanım, büyük nükte üstadının yanına geldi:

— Viyolonisti nasıl buldunuz?

Shaw, ince tebessümüyle güldü:

— Bana Paderevski'yi hatırlattı.

Kadın biraz da şaşkın:

— Fakat, dedi, Paderevski viyolinist değildi ki!

Üstad nükteyi yerleştirdi:

— Bu da öyle!...

Fiyat!..

Shaw'ın resmini yapan bir ressam, üç bin lira istiyordu. Ünlü yazar, ressama yüz liralık üç çekle bir de mektup gönderdi. Mektubunda:

— Azizim, diyordu, benim bir imzama bin lira veriyorlar. Bu çekleri bankaya götürmeyip satmanızı tavsiye ederim.

Kaç?

Merasimlerden ve teşrifattan pek hoşlanmamakla beraber Shaw bir dostunu kıramıyarak davetini kabul etmişti. Ziyafette de yanındaki iskemleye yaşlıca bir hanım oturmuştu. Kadın bir ara Shaw'a dönüp kırta kırta:

— Üstad, dedi, beni kaç yaşımda tahmin edersiniz?

Shaw:

— Bilmemki hanımefendi, diye cevap verdi. Dişlerinize bakılırsa 18 demek gerek. Sarı sarı bukelleriniz ise «eh diyor on dokuz var». Hal ve tavrınız desem 14 ten fazla olamaz.

Kadın söylenenlerden gayet memnun:

— Ah üstad, dedi, ne kadar nâzıksınız. Ama yaşıma kaç tahmin ettiğinizi kat'î olarak söylemediniz.

Shaw, sözünü tamamladı:

— Toplayın işte canım efendim, 18, 19 daha 37, 14 daha ne eder?...

Ne zaman?

Genç bir gazeteci Bernard Shaw ile röportaj yapıyordu. Bir takım tatsız tuzsuz konuşmalardan sonra üstad:

— Çalışırken sigara içer misiniz? dedi.

Shaw, artık sıkıldığını belli ederek alaylı alaylı güldü:

— Hayır canım, sigara içerken çalışırım.

Tekrar...

Bernard Shaw, uğradığı bir kitapçı dükkânında kitapları karıştırırken, kendi kitaplarından birinin, üzerindeki fiattan daha ucuza satıldığını görüp hayret etmişti. Kapağını açınca bunun bir arkadaşına hediye ettiği kitap olduğunu anladı. El yazısı ile: «Sevgili dostuma hürmetlerimle... Bernard Shaw» yazıyordu.

Üstad, kitabı satın alarak ilk satırların altına şunları yazdı: «Hürmetlerimi tekrarlarım. Bernard Shaw».

Kitabı ilk hediye ettiği adama gönderdi.

Balo!

Bir yardımseverler balosunda Bernard Shaw, oldukça yaşlı fakat hâlâ kadınlıktan yana iddialı bir tanıdığıyla dans ediyormuş. Kadın, Shaw'ın bu hareketinden memnun olduğunu anlatmak istediği için:

— Benim gibi bir kadınla dans ediyorsunuz. Ne kadar iyisiniz, demiş.

Shaw, gayet sakin cevap vermiş:

— Elbette hanımefendi. Yardımseverler balosundayız!

Dakikalar...

Bernard Shaw'ın uzaktan tanıdığı ve sevmediği bir adam kendisini evinde ziyaret etmiş, bir saatten fazla oturup sağdan soldan konuşmuştu. Kalkıp giderken Shaw'a döndü:

— Affedersiniz, dedi, kıymetli bir saatinizi heder ettim.

Shaw, nâzik bir reverans yaptı:

— Kıymetli olan saatler değil dakikalardır. Efendim!

Mesele?

Yakınlarından biri Bernard Shaw'ın dalgın dalgın dolaştığını görmüş:

— Hayrola Beyefendi, demiş. Size ne oldu böyle?

Dostlarına takılmaktan zevk duyan Shaw, derin bir nefes aldıktan sonra konuşmuş:

— Bugünlerde beni düşündüren bir mesele var da... Bundan birkaç milyon yıl sonra dünyamız yok olacak. İşte o zaman tayyarelerin nereye konacaklarını bilmek isterdim.

Hayatı:

George Bernard Shaw 26 Temmuz 1856 da Dublin'de doğmuş tipik bir İrlandalıdır. O kadar ki, kendisini en büyük modern İngiliz yazarı olarak andıkları zaman buna iyiden iyiye öfkelenmişti. İrlandalı değil de İngiliz olarak anıldığı için.

Bernard Shaw, herşeyden önce bir oyun yazarıdır, fakat bilhassa memleketimizde nükteleriyle tanınmıştır. Esasen, Shaw'ı tek yönüyle tanımak doğru da olmaz. O, sosyalistliği, filozofluğu, eleştiri necillği ve nükteleriyle, daha yaşarken bazı

hikâyelere konu olmuştur. Alaycılığı, zekiliği, elinin açıklığı ve herkesten başka olan davranışlarıyla bulunduğu toplumun ilgisini çekmiştir.

Çocukluğunda müzikle uğraşmıştı. Sanat çevrelerine yakındı. Onbeş yaşında okuldan ayrılmış bir emlakçının yanında çalışmaya başlamıştı. Sonra bu işten sıkılarak edebiyatçı olmak sevdasıyla Londra'ya gitti. Londra'da ilk zamanlar epey yoksulluk çekmiş, fakat yılmamış, bir gün tiyatro eleştirmeni olarak isim yapmaya başlamıştı. Yazılarında ve konuşmalarında sosyalizm propagandası yapıyor, bu sebeple de arkadaşlarına «Ben de Shelley, Wagner, Ibsen gibi toplumsal bir devrimciyim. Her zaman da böyle kalacağım.» diyordu.

İlk oyunu 1892 de sahneye konan «Widowers Houses» idi. «Arms and The Man» ile başarı kazanmıştı. 1926 da Nobel Armağanını kazanan Shaw, 2 Kasım 1950 de Ayot St. Lawrence'deki evinde ölmüştür.

Baha ORAL

Beklerim!..

Genç bir yazar bir antoloji hazırlamış, eserine Bernard Shaw'dan da bazı yazılar almıştı. İzin almak için Shaw'a yazdığı mektupta çok genç olduğunu bildiriyor ve fazla bir ücret gönderemediği için özür diliyordu.

Shaw, delikanlıya yazdığı mektupta:

— Zarar yok, dedi, büyümeni beklerim.

Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Güçleşti :

Politikacılık güçleşti. Eskiden politikacı denince dediği dedik, çaldığı... haydi «düdük» diyelim!... Tıfıralı, muhteşem aksırıklı, sindirici homurtulu bir kişi canlanırdı gözümüzde... Bugün başka şeyler canlanıyor... Neler mi?... Sizin ne canlanıyor?... Onu bilmek isterim... Benimki özümce mâlûm!...

Üstelik de bir takım vücut özellikleri gerekiyor bugün:

Meselâ geçende Ege'de, Osman Kibar ve Mehmet Karaoğlu (A.P. nin «lebaşları») öz be öz partizanlarının hücumu karşısında (hücum dedimse öyle lâkırdıyla akademik hücum değil) kendilerini pencerelerden atmağa mecbur olmuşlar ve soluğu Ankara'da almışlar... Başkalarıysa... Hühüü!... Hühüü!...

Çok güçleşti politika çooook... Bütün güçlüğüne rağmen, hâlâ gönüllülerinin bu kadar yüksek sayıda olmasına şaşıyorum. İşin içinde pencerelerden perende atma vaaar, hesap verme vaaar, kitap verme vaaar, var oğlu var!... Mühim olan o «var» ın oğlu işte!...

Yeni senato :

Bilmem Julius Kesar'ı, Brutus'u, Kasius'u, Antonulusu mu akla getiri-

yorduk senatör olarak ki, daha sevimden önce senatörlük gözümüzde bu kadar, bu kadaaar ucuzladı!... Gözünüzün önüne getirin bir Julius Kesar'ı... Ölüm ânında bile, ölümün protokolünce ölmek için, sevdiklerinin hançer darbeleriyle yere düşerken, tolga'sıyla yüzünü perdeliyor... Biz galiba sıkı fiyaka istiyoruz, esaslı büyüklüklerin (düşüncede, tutumda, duyguda) hasretini çekiyoruz bilmeden ki, şimdiden bu kadar hayal kırıklığına uğradık...

Bundan başka da... Senato, «yüksek denge» temin edecek bir kurul olacaktı. Adayları birer Brütüs olmasalar bile, politika esintilerinde döne döne başları dönmemiş, el öpmemiş, bel kırmamış insanlar olacaktı (ayrıca da kafacıklarının hafiften hafiften işlemesi lâzımdı da)... Sevgili okuyucularım, ben bu senatör listelerinde nah şu kadarcıktan tanıdığım ve unutmak istediğim bir çok beyhude isimler gördüm!...

«— Canım» diyorlar, «bu ilk senato, zamanla düzelir.»

Benim bildiğim herşey başlangıçta güzeldir, sonradan bozulur. Senato için aksi mi?... Neden?

Ondan sonra efendim, senatör adaylarının çoğuna bakıyorum... Daha adayken, senatörlüğe, nasıl, ama nasıl sahip çıkmışlar!... Kötü şey bu sahiplik hissi... Şimdi senatörlü-

ğe, sonradan koltuğa böylesine sahip çıkılır, sonradan memlekete, sonradan... Örnekler meydanda neye sahip çıktığı!...

Bu satırları tesadüfen Sivas senatör adayı Nami Ocakçıoğlu gördü.

«— Öldürün» dedi, «bizi öldürün!..»
«— Yaşıyor muydunuz ki begim?..»

Bizi çağıracaklar :

Yassıada'dan beraat edip dönenler arasında eski D.P. li milletvekili var: Mehmet Ünal. Öcülü, temkinli, dengeli bir kişi... Öyleydi ki beraat etti...

İbret verici bir şey anlattı bir gün bir toplumda. Kör, sağır bir zihniyetin o kadar tipik bir örneği ki, sizlere de anlatmak isterim...

Yassıada'nın ilk günleriymiş... Hava alına zamanında bir milletvekili nutuk atıyormuş:

«— Göreceksiniz, bizi çağıracaklar, göreceksiniz.» diye...

Mehmet Ünal şaşmış:

«— Kim çağıracak. nereye çağıracak, neden çağıracak?» diye sormuş.

«— Memleketi idare etmeğe... Bizsiz idare edemezler!..»

Hey Allahım hey... Bu yerlerini kimsenin tutamıyacağını zanneden insanlara acı, o arada bize de... Onlara acımdan bize vaktin kalırsa!..

Maç merakı

Aaaa... Tahtakılıç (Millî Eğitim Bakanı) maç kaçırmamağa başladı. Gece mi, gündüz mü, hep maçta. Halbuki böyle şeylerle başının hiç hoş olmadığını biliirdik...

E, Gürsel Paşa samimiyetle maç meraklısı olduktan sonraaa... Futbol zaafı çok kişiyi sardı, çooook. Şeref tribününde bu «yeni meraklılardan» geçilmiyor...

Gene Tahtakılıçtan...

Kabine toptan çekilmek istedi, Devlet Başkanına seçimden önce, eğer diliyorsa başkalarını iş başına getirmek imkânını vermek için. Bu güzel bir jestti. Bu güzelden de daha güzeldi. Medenî bir jestti. Çok susamıştık medenî jestlere de...

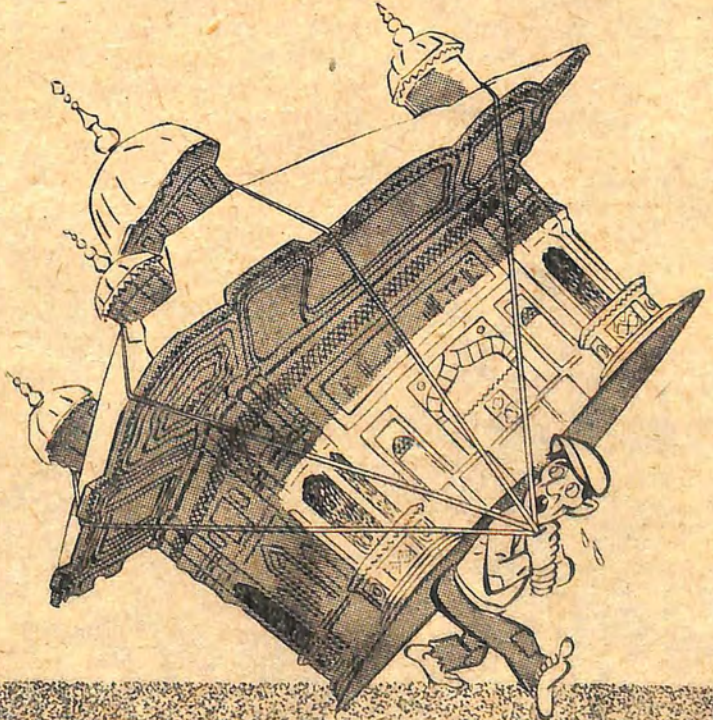
Derken efendim Tahtakılıç biraderimiz, arkadaşlarının bu kararı karşısında direndi:

«— Yahu» dedi, «ne var, durumun nesi var ki?... Pekâlâ idare ediyoruz işte!..»

Sahi, ne var ki?... Durumun nesi var ki?... Olağanüstü birşey var mı ki ortalarda?...

Üçüncü Ahmet çeşmesinin gayet kıymetli oyma demirleri kesilerek çalındı.

(Gazeteler)

Polis — Heey... Nereye götürüyorsun?
Hırsız — Tamire götürüyorum ağabey!...

Telefondaki SES

ADNAN TAHİR

Bu telefonlu hikâyeyi bana hâlâ telefon vermiyen İstanbul Telefon Müdürüne ithaf ediyorum.

H ISIM akraba, eş dost ve bütün tanıdıklar evdeki telefonu, şu alıncaya kadar göbeğimi çatlatan telefonu söktürüp Başmüdürlüğe iade ettiğimi duyunca hayret içinde kaldılar.

«— Böyle bir zamanda, senin gibi bir adamın telefonu söktürüp iade etmesi şaşılacak şey doğrusu. Akıl mı oynattın? Sen telefonsuz ne yaparsın?... Kirk tarakta bezin, seksen kapıda ipin var. Arayan seni nerede ve nasıl bulacak bundan sonra?»

«— Arayan bulur... Belâsını, mevlâsını da. Ama ben telefon istemem artık evimde. Lânet olsun.»

«— Peki ama niçin?»

Niçinin çünküsü hayli uzun. Efendim ben münzevî ruhlu bir adamımdır. İşim icabı, bütün gün kalabalık ve gürültülü yerlerde çalışıyorum, kafam kazana dönüyor. Hiç değilse evde rahat edeyim diye şehir dışında, dağ başı sayılabilecek kadar تنها bir yerde, büyük bahçeli küçük bir evde oturuyorum. Küçük diyorum ama bu lâfın gelişi. İçi de dışı da rüya kadar güzel ve cana yakın. Her odada babadan kalma kıymetli bir halı var. Camlı dolaplar, vitrinler, büfeler yine babadan kalma gümüş takımları, altın zarfı kahve fincanları, antika vazo-

lar ve biblolarla dolu. Elektrik süpürgesinden tutun da çamaşır makinesine, Frijidere kadar herşey mevcut. Yalnız evin hanımı eksik. Bu da kader kısmet meselesi. Günün birinde olur inşallah.

Bu evde anacığım tek başıma oturuyorum. Bir de Allahlık hizmetçimiz var. Hem sağır hem dilsiz. Ama çok iyi bir kadın. Beni evlâdı gibi sever. Elinde büyümüşüm.

O gece eve erken dönmüştüm. Yemekten sonra şöminenin önündeki ayı postuna yan gelerek bir kitaba daldım. Romanda çok dikkate değer bir kadın tipi vardı. Sevdiği erkeği muayyen bir aşk devresinden sonra öldürmek hevesine kapılan isterik bir kadındı bu. Kocaman bir yaprak sigarası tütürerek bu isterik kadının mârifetlerini okurken telefon çaldı. Çalar ya... Bundan tabii ne olabilir?... Fakat hayır. Bu çalışta başka bir şey vardı. Anlaması kolay, târif edilmesi güç bir şey.

Annem, koltuğuna gömülmüş, günlük gazetelerin dinî tefrikalarından birini okuyordu.

«— Bakıver şuna ne olur,» diye seslendim.

«— Canım nasıl olsa seni arıyorlardır. Rahatımı ne diye bozuyorun?»

Annem söylene söylene kalkmış telefona gitmişti. Analar böyledir zaten. Hem itiraz ederler hem de evlâtlarının her arzusunun seve seve yerine getirirler.

«— Buyurun efendim. Evet efendim. Evde efendim.»

Annem telefonu açık bırakarak tefrikasının başına dönerken:

«— Seni arıyorlar» diye mırıldanmıştı. «Bir kadın. Hem de yabancı. Şimdiye kadar telefon edenlerden hiçbiri değil.»

Yavaş yavaş kalkarak şöyle bir gerindim. Sonra telefonun başına geçtim.

«— Buyurun efendim. Bendenizim.»

«— Estağfurullah beyefendi. Sizi rahatsız ettim galiba?»

Konuşmanın uzayıp uzamıyacağını daha ilk cümleden kestirmeyi o kadar iyi öğrenmişim ki hemen telefonun yanındaki koltuğa oturdum.

«— Rica ederim hanımefendi... Deminin çok güzel bir roman okuyordum... Şimdi de çok güzel bir ses dinliyorum!»

«— İtfat ediyorsunuz ama siz beni hiç tanımazsınız ki... Belki de çirkinim.»

«— Çirkin olmanıza imkân yok.»

«— Neden?»

«— Sahiden çirkin bir kadın çirkin olduğunu hiçbir zaman itiraf etmez de ondan! Hem böyle harikulâde bir sesin sahibi ancak fevkalâde bir insan olabilir...»

«— Çok güzel konuşuyorsunuz... Çok da kolay... Tebrik ederim sizi...»

«— Emin olun hanımefendi... Ben aslında gayet az konuşan parlak

cümleleri de ancak kâğıt üzerine sıralıyabilen bir adamımdır.»

(Berî tarafta dinî tefrikasını şimdilik okumaktan vazgeçerek beni dinlemeye başlayan annemin sesi: «Allah için öyledir. Kandır bakalım elâlemin kızını.»)

«— Evet efendim... Ben güzel cümleleri ancak kâğıt üstüne sıralıyabilen bir adamımdır. Şu anda biraz fazla, biraz da şatafatlı kelimelerle konuşabiliyorsam buna sebep evvelâ sizsiniz, sonra da sesiniz.»

«— Demek sesimi güzel buluyorsunuz?»

«— Bütün ömrüm boyunca böyle bir sese hasret çekmişimdir. Emin olun.»

«— Peki söyleyin bana bakalım... Beni nasıl tasavvur ediyorsunuz?»

Karşı duvarda yağlı boya bir kadının resmi vardı. Ona bakarak anlatmağa başladım:

«— Saçlarınız kumral... Alnınızda, bütün dürist ve temiz insanlarda olduğu gibi sonsuzluk ifade eden bir mermer pürüzsüzlüğü var. Gözleriniz hem iri hem biraz, biraz değil, birazcık şehîlâ. Bayılırlım böyle gözlerle. Rengi de muhakkak yeşildir. Burnunuz hafifçe yukarı kalkık. Ağzınız küçük. Ama dudaklarınız ırl ve etli. Çeneniz mutedil...»

«— Yani İstanbul'un havası gibi mi?»

«— Evet. Ne çok sivri, ne de çok yuvarlak. İkisi ortası.»

(Annemin sesi: «Allah kıymeyi senin çenene düşürmesin.»)

«— Size bir şey söyleyim mi?... Vallahi diliniz kaleminizden daha sihirli... İnsan sizinle sabaha kadar konuşsa bıkmaz. Peki ya vücudum?»

Yeni gözle anneme baktım. Gazetesini bir tarafa bırakmış beni dinliyordu.

«— Onu da başka bir akşam târif ederim size. Şimdi siz beni bana târif edin bakalım.»

(Annemin sesi: «Gülü târife ne hacet?»)

Telefondaki ses beni bana öyle bir tarif etti ki az kalsın küçük dilimli yutuyordum.

«— Hayret doğrusu... Evinizde televizyon mu var siz?»

«— Televizyon yok ama ben siz tanıyorum.»

«— Ya ben siz?»

«— Siz beni nereden tanıyacaksınız?»

«— Peki ama siz beni nereden tanıyorsunuz?»

«— Meşhur adamları kim tanımaz canım?»

«— Demek ben meşhur bir adamım?... Gönül dolusu teşekkür...»

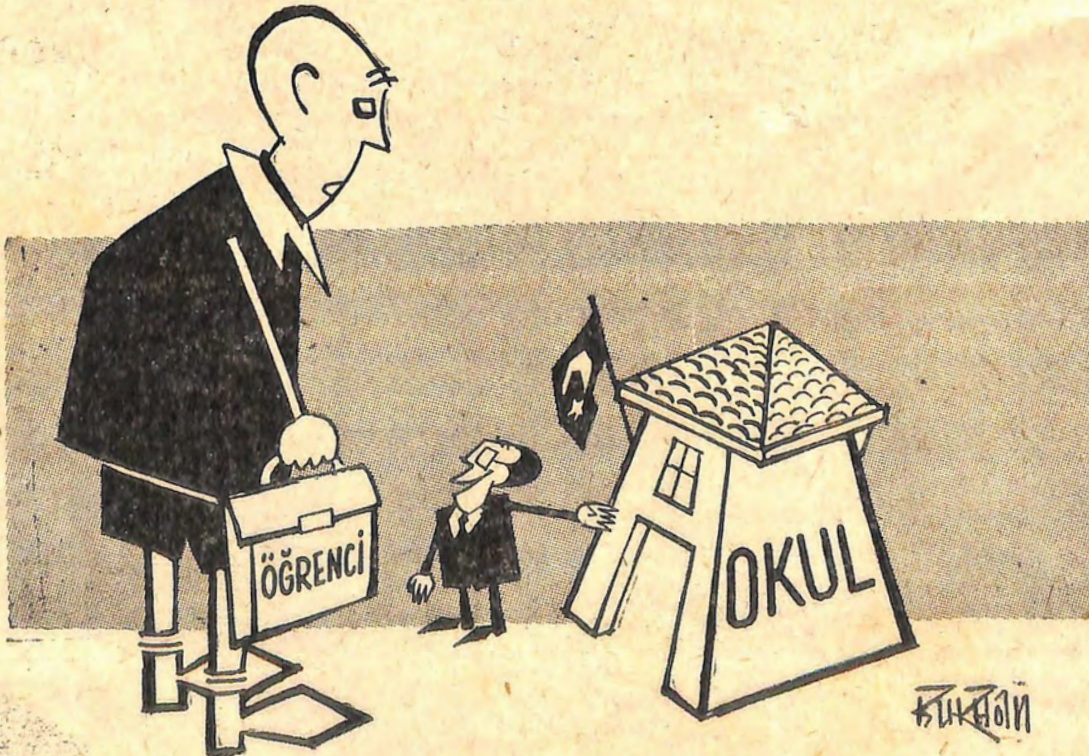
«— Estağfurullah... Daha fazla rahatsız etmiyeyim. Yarın akşam sizi tekrar ararım efendim.»

«— Çok sevindirdirirsiniz... Hürmetlerimi kabul buyurun lütfen.»

★

Her gece aşağı yukarı aynı saatlerde başlayan ve uzayıp giden konuşmalardan sonra meçhul kadınla kırk yıllık ahablar gibi içli dışlı olmuştuk artık. Neler ne anlatmıyorduk birbirimize.

O gece annem erken yatmıştı. Ben

— Buyrun!...

de yorgun olduğum için odama çıktım. Orada da aşağıkine paralel bir telefon vardı. Daima olduğu gibi aynı saatte çaldı. Meçhul sevgilimle karanlıkta ve yattığım yerde uzun uzun konuştuktan sonra artık daha fazla tahammül edemeyeceğimi, her ne pahasına olursa olsun kendisiyle buluşmak istediğimi söyledim.

«— Buluşalım... Ama nerede sevgilim?...» deyince birdenbire şaşır-dım.

«— Nerede arzu ederseniz.»

«— Arzu etmek kolay... Yalnız ben öyle her yere gidemem ki... Aile durumum buna hiç müsait değil.»

«— Kimsenin görmeyeceği bir yer-

«— İyi ama önce bizi kimsenin görmeyeceği yeri bulmak lâzım. Meselâ bizim ev desem.. İmkânı yok.»

«— Öyle ise bizim ev...»

«— Ya anneniz?»

«— Öyle ya annem... Durun durun... Yarın değil öbür gün annem akrabalarından birine gidip iki gece kalacak... Bu gecelerden birinde... Ne dersiniz?»

«— Ya hizmetçiniz?»

«— Biliyorsunuz... O dilsiz ve sağır... Hem annem gece yatısına giderken onu da beraber götürür da-ima.»

«— Peki, bana lütfen adresi söyleyin... Her ihtimale karşı evi de söyle güzelce bir telif edin... Bizim ihtiyar şoförü kandırıp öbür gece hiç olmazsa iki saatliğine size gelirim. Unutmayın... Saat tam onda sizdeyim. Girip çıkarken beni gören olur mu acaba?»

«— Ne minasebet... Bizim evin dört tarafı da kırdır. Sonra en yakın evle bizim aramızda en az on dakikalık mesafe var. Gece yarısı karanlıkta siz kım göreceksiz?»

★

O gece saat ona kadar nasıl beklediğimi bir ben bilirim bir de Allah. Yazık... Kurduğum bütün ışıklı hayaller boşa gitti. Saat onbir olduğu halde ne gelen vardı ne de giden. Telefon da etmiyordu. Meraktan, heyecandan, ümitsizlikten kıvranıp duruyordum. Saat on iki olunca beklemekten vazgeçerek yat-tım. Tam dalmak üzereyken başucumdaki telefon çalmasın mı? Olduğum yerde telâşla doğrularak kulaklığı kaldırdım.

«— Buyurun efendim.»

«— Benim ben...»

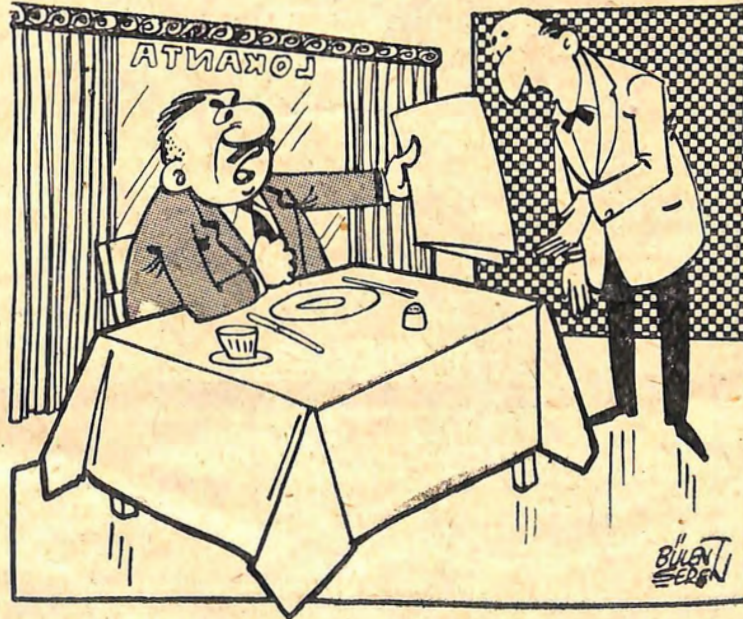
«— E aşkolsun size... Öldürdünüz beni bu gece. Niye gelmediniz?»

«— Affet sevgilim... Aksil gibi öyle bir mısafir baskınına uğradık ki...

Ankara'da Meydan sahnesi «Dolap» piyesiyle temsillerine başladı. (Gazeteler)

Dolap!

— Yahu bu nasıl liste?... Aday listesinden farkı yok, hep abur cubur dolu!...

Bir turistin arabası taşlandı. (Gazeteler)

Laf atarız...

Kazık atarız...

Taş atarız...

Manşet atarız!...

Seni telefonla haberdar etmek için bile fırsat bulamadım. Çünkü telefon salonda. Şimdi herkes odasına çekildi de rahat rahat konuşabiliyorum.»

«— Seni affediyorum ama bir şartla... Biliyorsun... Annem yarın gece de yok... Söz ver... Geleceğim de.»

«— Söz veriyorum... Geleceğim... Hani sen bana bir gece vücudümü telif edecektin de vazgeçmiştin... Hatırlıyor musun?»

«— Evet.»

«— İstersen ben sana kendi vücudümü telif edeyim? ...»

«— Beni büsbütün çıldırtmak istiyorsun?...»

«— Evet.»

«— Peki öyle ise telif et.»

Telefondaki ses vücudümü telif etmişti. Ben yatağa uzanmış, tepeden tırnağa kulak kesilmiştim. O anlatıyor anlatıyordu. Dışarda sert bir rüzgâr esiyordu. Fırtına çıkmış olacaktı. Şu anda dünya bile yıkıl-sa umurumda değildi. Bir saat mi konuştuk... İki saat mi bilemiyo-rum...

Telefonu kapadığım zaman kulak-lığım ağız kısmı âdeta ıslaktı. Duy-duğum şeylere belldi de ağzımın su-yu akmıştır diye düşünerek örtüle-rin altına gömülüp uyudum.

★

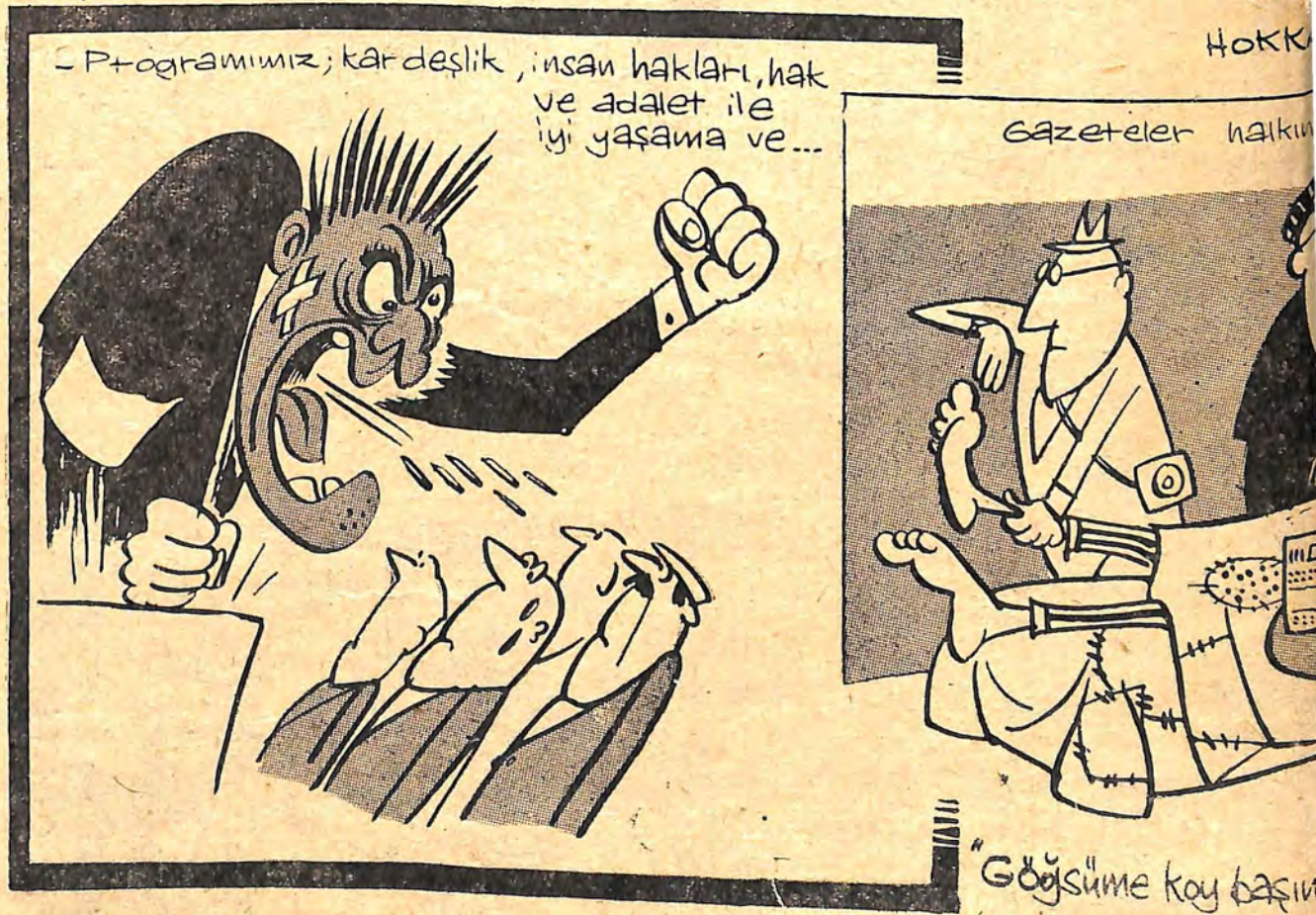
Rüyamda hep meçhul sevgilimle uğraştığımı gayet iyi hatırlıyorum. Sabahleyin kalktığım zaman vücudüm kırık döküktü. Sofaya çıkınca gözlerim böyle böyle açıldı. Etraf tamtakırdı. Yerde halı yoktu. Masalar örtüsüzdü. Öbür odalara baktım. Hepsi boş, Aşağı indim. Ortalık âdeta yangın yeri. Anlıyordum. Ev soyulmuştu. Sonra... Sonra bir anda bir şeyi daha anladım. Çok hazine, çok yürekler acısı bir şeydi bu. Meçhul sevgilim beni telefonda lâfa tutmuştu. Suç ortakları da evi rahat rahat soymuşlardı. Çok plânlı çok programlı bir soygundu bu. Beni günlerce hazırladıktan sonra her şeyi teferruatıyla kıvamına getirmişler, Amerikanvari bir usulle baba yadigarı bütün kıymetli ötebe-riyi bir çırpıda kaldırıp götürmüşlerdi.

Polisler, gecenin ilerlemiş saatle-rinde telefonu açarak vücudunu tâ-rif eden kadını suç ortaklarını ara-yadursun ben telefonu söktürüp il-gili makama lade ettim. Hele anne-me karşı?... Utançtan yüzüne baka-mıyorum onun.

Adnan TAHİR

«Eski hikâye!»

Seçim nutku!

Mebus adaylarından biri, seçim nutku çekiyordu:

— Biz iktidara gelirse Komünizmi, Faşizmi kökünden kazıyacağız!...

Kalabalığın arasından bitkin bir ses duyuldu:

— Evlâdın, romatizmayı yok etmenin bir çaresini bulmıyacak mısınız?...

Mazeret!

Fabrikanın ustabaşısı, işçinin birine bağırdı:

— Hey Mahmut, çalışırken sigara içmenin yasak olduğunu bilmiyor musun?

İşçi omuz silkti:

— Fakat ben çalışmıyorum ki!...

Zam!

Memur, cesaretini toplayarak müdürün odasına girdi ve hemen derdini açtı:

— Efendim, yirmi senedir bu şirkette çalışıyorum, maaşıma daha en küçük bir zam görmedim!

Müdür, başını salladı:

— Nasıl olur, daha geçen ay aylığınızda yüzde on zam yaptık!

Memur, başını ötüne eğdi:

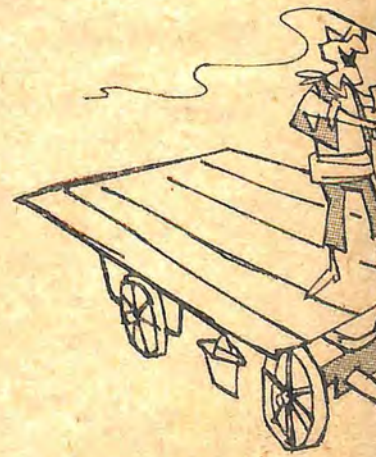
— Affedersiniz efendim, karın bunu bana söylemedi.

Ölçü!

İki arkadaş arasında:

— Nasıl ölen amcan iyi adam mı idi?

— Bilmiyorum, vasiyetnamesi aşılmadı daha...

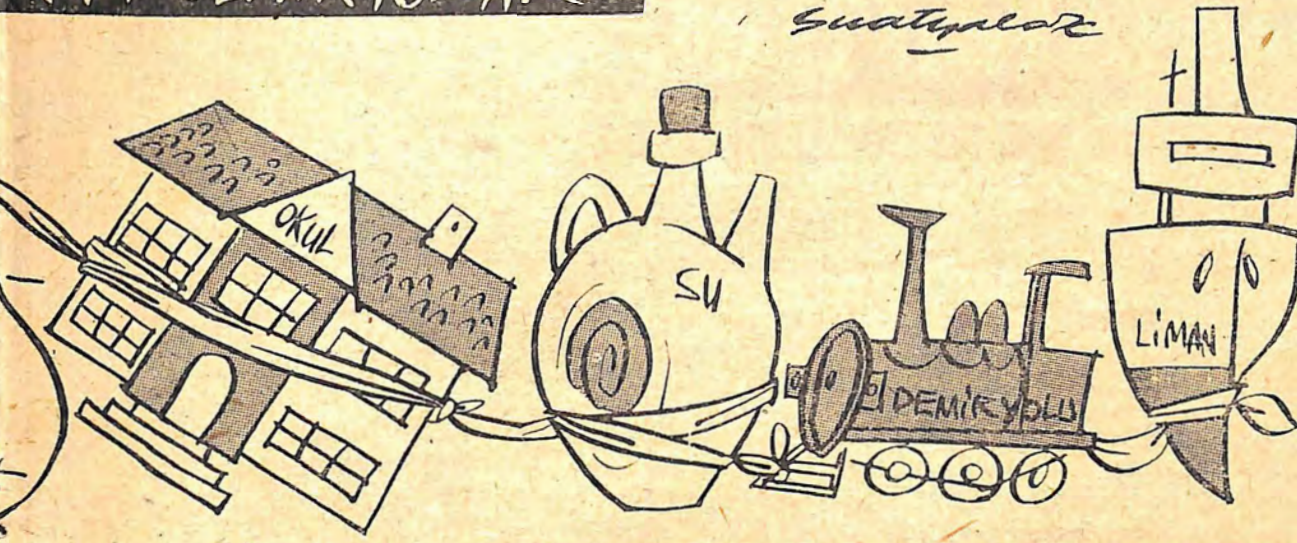

Atlı araba

SU POLİTİKACILAR!

1955/56

Suatpoloz

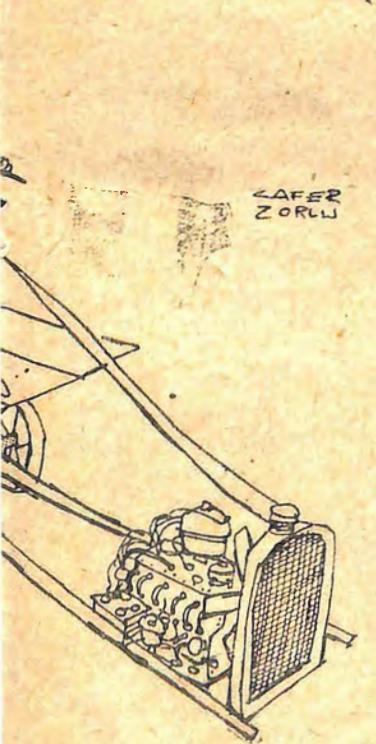
BAZ!

nabzını yokluyor!
- Gazeteler-

- Çocuklar
dikkat edin.
Bu adam
politikacıdır!

doktor, nabzımı bırak!

Hülya!

Piyango satan dükkânın önünde
bir adam durdu:

— Affedersiniz bayan, bir bilet al-
sam yüz bin lira kazanabilir miyim?
Piyango satıcısı bayan tatlı bir gü-
lümseme ile cevap verdi:

— Yalnız yizbin değil, yarım mil-
yon lira da kazanabilirsiniz!.

Adam, ellerini oğusturdu:

— Hayır, hayır bana yüzbin lira
kâfi... Yalnız ne zaman çekilecek?

— Önümüzdeki cumartesiye...

— İşte bu olmadı... Benim en geç
cuma günü bu para elime geçmeli!..

Misafirler için

Bir partide ev sahibinin misa-
fire söyleyeceği en güzel sözler;
geldiği zaman «Nihayet gelebil-
diniz», gideceği zaman ise «He-
men gidiyorsunuz!» demektir.

İlk ders!

Bir musluk tamircisi, aynı
mesleğe başlayan oğluna bazı ö-
ğütler veriyordu:

— Oğlum, tamirat için gittiğin
evde, banyoya kapıyı vurmadan
girmek çok ayıptır. Şayet böyle
bir şey olur ve banyoda yıkanan
çıplak bir kadın görürsen hemen
başını çevirir, banyodan çıkar-
ken de «Affedersiniz bayım» der-
sin...

Birkaç gün sonra genç musluk-
çu sevinçle eve geldi:

— Babacığım bana verdiğin na-
sihat bugün ne kadar işime ya-
radı bilemezsin. Bir eve gitmiş-
tim. Yanlışlıkla banyoya değil de
yatak odasına girmişim; yatakta
bir kadın bir de erkek vardı. He-
men başımı çevirdim ve kapıdan
çıkarken de «Affedersiniz beyler»
dedim!

ADAY LİSTESİ

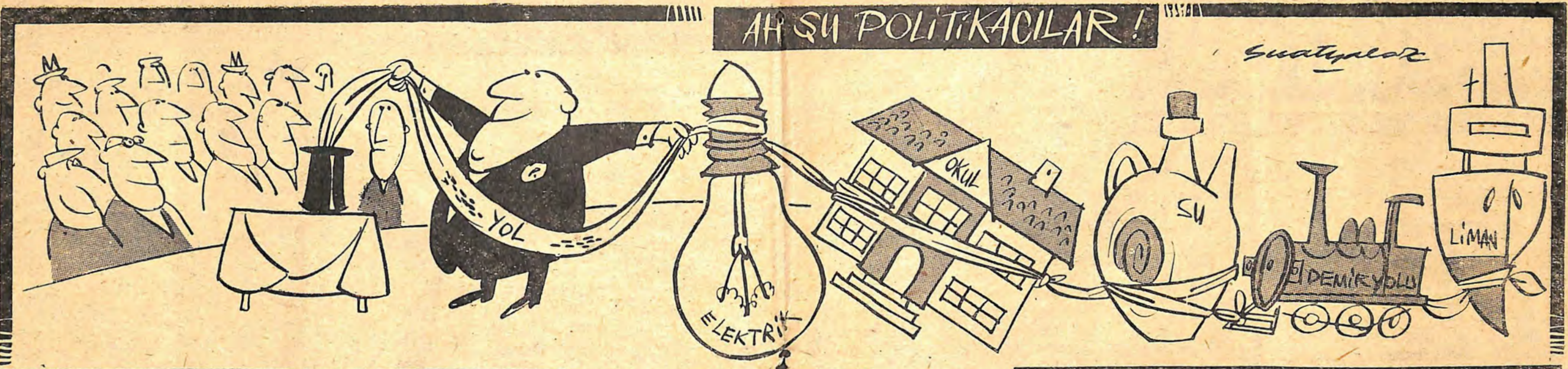

«Altta kalanın canı çıksın!»

kalkıyor!

«Eski hikâye!»

Seçim nutku!

Mebus adaylarından biri, seçim nutku çekiyordu:

— Biz iktidara gelirsek Komünizmi, Faşizmi kökünden kazıyacağız!...

Kalabalığın arasından bitkin bir ses duyuldu:

— Evlâdim, romatizmayı yok etmenin bir çaresini bulmıyacak mısınız?...

Mazeret!

Fabrikanın ustabaşısı, işçinin birine bağırdı:

— Hey Mahmut, çalışırken sigara içmenin yasak olduğunu bilmiyor musun?

İşçi omuz silkti:

— Fakat ben çalışmıyorum ki!...

Zam!

Memur, cesaretini toplayarak müdürün odasına girdi ve hemen derdini açtı:

— Efendim, yirmi senedir bu şirkette çalışıyorum, maaşıma daha en küçük bir zam görmedim!

Müdür, başını salladı:

— Nasıl olur, daha geçen ay aylığınızda yüzde on zam yaptık!

Memur, başını öntine eğdi:

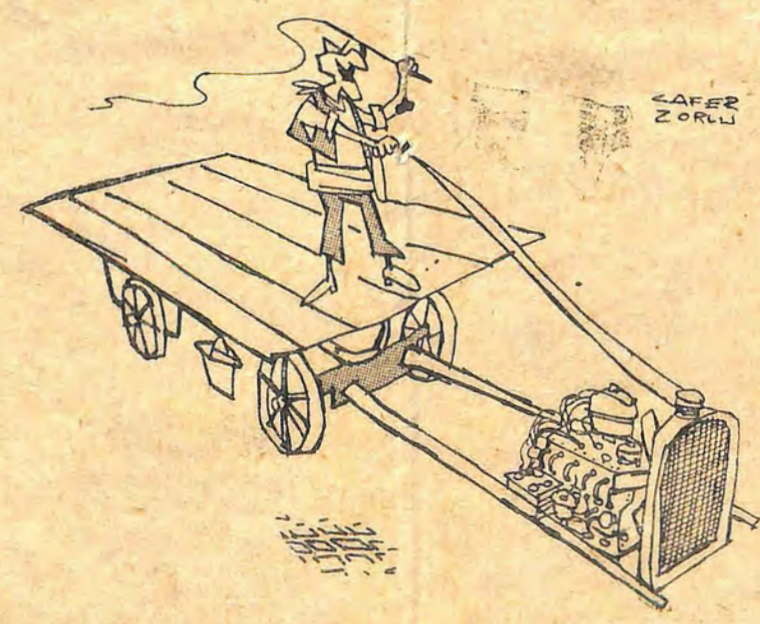
— Affedersiniz efendim, karım bunu bana söylemedi.

Ölçü!

İki arkadaş arasında:

— Nası ölen amcan iyi adam mı idi?

— Bilmiyorum, vasiyetnamesi ağılmadı daha...

Atlı arabalar kalkıyor!

Hülya!

Piyango satan dükkânın önünde bir adam durdu:

— Affedersiniz bayan, bir bilet alsam yüz bin lira kazanabilir miyim? Piyango satıcısı bayan tatlı bir gülümseme ile cevap verdi:

— Yalnız yüzbin değil, yarım milyon lira da kazanabilirsiniz!.

Adam, ellerini oğuşturdu:

— Hayır, hayır bana yüzbin lira kâfi... Yalnız ne zaman çekilecek?

— Önümüzdeki cumartesiye...

— İşte bu olmadı... Benim en geç cuma günü bu para elime geçmeli!..

Misafirler için

Bir partide ev sahibinin misafire söyleyeceği en güzel sözler; geldiği zaman «Nihayet gelebildiniz», gideceği zaman ise «Hemen gidiyorsunuz!» demektir.

İlk ders!

Bir musluk tamircisi, aynı mesleğe başlayan oğluna bazı öğütler veriyordu:

— Oğlum, tamirat için gittiğin evde, banyoya kapıyı vurmadan girmek çok ayıptır. Şayet böyle bir şey olur ve banyoda yıkanan çıplak bir kadın görürsen hemen başını çevirir, banyodan çıkarken de «Affedersiniz bayım» dersin...

Birkaç gün sonra genç muslukçu sevinçle eve geldi:

— Babacığım bana verdiğin nasihat bugün ne kadar işime yaradı bilemezsin. Bir eve gittim. Yanlışlıkla banyoya değil de yatak odasına girmişim; yatakta bir kadın bir de erkek vardı. Hemen başımı çevirdim ve kapıdan çıkarken de «Affedersiniz beyler» dedim!

«Altta kalanın canı çıksın!»

ALTINCI KATTAN...

AVERÇENKO'dan ÇEVİREN: VA-NÜ

B U feci hikâyenin başlangıcı şöyledir:

Yüksek, kârgir bir evin altıncı katında üç kişi ayrı ayrı vaziyetlerde karşı karşıya geçmiş, heyecanlı bir şey konuşuyorlardı.

Kadın, çıplak vücudüne tuttuğu yatak çarşafını güzel elleriyle göğsünün üzerinde toplayarak iyice örtünmek istiyor, fakat böylelikle sülün gibi bacaklarını tâ üst tarafına kadar açtığına farkına varamıyordu.

İri mavi gözleri, iki mini mini

çeşmeydi sanki... Ağlıyordu... Ve hıçkırarak diyordu ki:

— Vallahi kocacığım, billâhi kocacığım, kabahat bende değil... Kabahat hep onda... Beni kandırdı... Baştan çıkardı... Başına bu işi açtı... Seni neyle istersen temin edeyim ki ben onu istemedim... O zorla...

Kafasında şapkasiyle ve sırtında paltosuyla duran bir erkek, yumruğunu sallayarak evdeki ikinci erkeğe haykırdı:

— Alçak herif! Şimdi seni köpek gibi geberteyim de gör!

Odadaki üçüncü şahıs giyinmeğe

tamamıyla vakit bulamamış bir gençti.

— Ben... Ben... Ben... diye kekeledi.

Paltolu adam köpürdü:

— Sen, sen ya... Ne arıyorsun sen burada bakayım?... Haydi yallah...

Böyle söyliyerek, yarı çıplak genç kuvvetli kollariyle yakaladığı gibi bulundukları altıncı katın caddeye bakan açık penceresinden aşağıya attı.

★

Delikanlı vücudünü boşlukta hissedince, alışkan bir hareketle pantolonunun açık kalan düğmesini ilikledi ve kendi kendini teselli etti:

— Aldırma... Olağan şeylerdir bunlar!...

Düşmeğe başladı. Düştü... Düştü... Beşinci kata yaklaşıyordu. İçini çekti. Sevdiği kadın nafile çıkmıştı.

— Ben onu o kadar severdim de... — diye düşündü. — Halbuki o, kocasıyla yüzyüze gelince beni sevdiğini inkâra kadar vardı. Canı isterse sevsin, isterse sevmesin, artık viz gelirdi!

Bunu düşünürken tam beşinci kat penceresinin karşısındaydı. Merakla içeri baktı

Genç bir üniversiteli, masasının önünde, başını elleri arasına almış, kitap okuyordu.

Boşlukta düşen delikanlı, üniversiteliyi görünce kendi hayatını hatırladı. Bu âna kadar bütün ömrünü hovardalık peşinde geçirdiğini düşündü ve teessüf etti. Artık bundan sonra kendini ilme vermek, okumak, büyük adam olmak, şöhret kazanmak, önünde herkesin baş egeceği bir yüce kişi haline gelmek istedi. Üniversiteliyi rahatsız etmeyeceğini bilseydi haykıracaktı:

— Azizim, azizim, hişt! Buraya bak, üniversiteli genç... Hay Allah senden razı olsun, sana baktım da kendimi tashih ettim. Artık ben de senin gibi olacağım. Bundan sonra eski hovarlara elveda... Altıncı kattaki facia hovardalık yüzünden başıma geldi.

Delikanlı, üniversitelinin tahsiline mâni olmamak için sesini çıkarmadan düşe düşe beşinci kat penceresinin önünden dördüncü kat hizasına vardı.

Kalbi tatlı, sıcak bir ısırap ile sızladı. Hisleri bambaşka bir yöne çevrildi. Baş hafif bir sarhoşlukla dumanlandı.

Dördüncü katın penceresinde, dikiş makinesinin önünde bir genç kız oturuyor, bir şeyler dikiyordu.

Dikiyor muydu? Hayır, hayır! Dikmiyordu. Derin, mavi gözleri uzak bir noktaya saplanmış, herhalde şairane bir şeyler düşünüyordu. Yüzündeki ifade hülyalı ve mâsumdu.

Bütün bunlar, boşlukta düşen delikanlının gözünden kaçamazdı. Önünde yepyeni bir ufuk açıldı. Kalbinde yepyeni bir his doğdu. Genç adam anladı ki bundan önce kadınlarla peyda ettiği münasebetlerin hepsi hafif meşrepçedir. Ancak şimdi, bu dikiş diken genç kıyı gördükten sonra hakikî aşkı anlamıştı. Artık onun nazarında arzuya lâyık olan şey sâkin bir hayattı. Sevgili bir vücudun özenine ihtiyacı vardı. Ebedî bir hayat arkadaşıyla mesut olmak istiyordu.

Üçüncü katın penceresinde emekliye emekliye yürüten çocuğunu neşe içerisinde seyreden bir anne gördü. Genç kadın güzel sesiyle şarkı söylüyordu. Gözlerinde aşk ve analık gururu vardı.

— Dördüncü kattaki kızla evlenerek üçüncü kat penceresindeki gibi yumuk yumuk, penbe penbe evlâtlar istiyorum. diye düşündü. Bütün varlığıyla aileme bağlanırm. Kendimi ailem uğrunda feda ederim ve saadetimi bu feda oluştâ bulurum.

Fakat boşluktaki adam daha da düştü ve ikinci kata yaklaştı. Bu katın penceresinde gördüğü manzara yüreğini fena halde üzdü:

Saçları dimdik olmuş, beti benzi sapsarı bir adam, mükemmel döşenmiş bir odanın mükellef yazı masası önünde oturmuştu. Karşısında duran resme ümitsizlik içinde bakıyordu. Sağ eliyle vasiyetnamesini yazıyor, sol elinde tuttuğu tabancayı şakağına değdiriyordu.

Havada düşen genç:

— Ne yapıyorsun, bedbaht; niçin canına kıyıyorsun? demek istedi. Hayat fena mı? Neden intihar ediyorsun? Fakat nedense böyle haykıramadı.

Fevkalâde şatafatlı bir odanın içinde intihara teşebbüs eden böyle bir insanın bulunması düşen adamı bazı felsefî fikirlere sürükledi. Demek ki her türlü ihtisamı, aile saadetini, refahı bozan, altüst eden bir kuvvet, korkunç bir kuvvet varmış.

— Acaba bu nedir? diye düşündü.

Ve bunun cevabını birinci katın penceresinde gördüğü manzara verdi. Odada perdeyi kendine siper etmiş ceketsiz ve yeleksiz bir genç oturuyordu. Yarı çıplak bir kadın onun dizlerine çıkmış, penbe kollarını boynuna dolamış, kabarık ve sıcak göğsüyle sıkı sıkı ona sarılmıştı.

Boşlukta düşen adam, bu sayın bayanı giyinli kuşamlı bir halde kocasıyla birlikte gezerken gördüğünü hatırladı. Kocasını kır saçlı bir adamdı. Aşık ise dalga dalga siyah saçlı bir genç.

Deminki plânlarını düşündü: Beşinci kattaki üniversiteli gibi ilimle meşgul olmak, dördüncü kattaki kızla evlenip üçüncü kattaki gibi mesut bir aile kurmak... Kalbi sızladı!

Karısının yanında siyah, yahut sarı kıvrık saçlı birçok gençlerin doluştuğunu hayal ederek tasarladığı saadetin geçiciliğini anladı. İkinci kattaki zatın çektiği ısırap ile de gözünün önündeydi işte... Bu ısıraplı hayattan kurtulmak için onun başvurduğu son çareyi gayet akıllıca buldu.

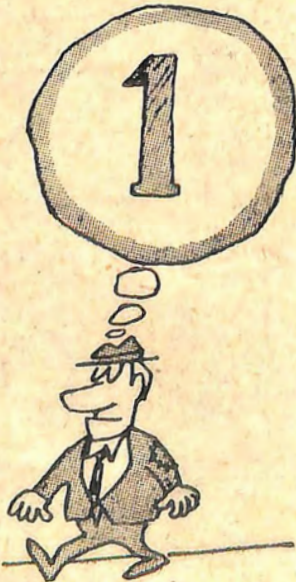
Ve boşlukta düşen genç adam:

— Bütün bu gördüğüm şeylerden sonra gözümde hayatın bir pulluk kıymeti kalmadı, diye acı acı güldü. Bu dünya yaşamağa değmez!

Kaşlarını filozofça çatarak kendini caddenin kaldırımları üzerine bıraktı.

★

Halk etrafına toplandı. Fakat hiç kimse, altıncı kattaki düşen bu yarı çıplak adamın bir an içinde beyninde nasıl bir facia yaşadığını tahmin edemedi!

Maaşçı

Totoocu

Politikacı

Zeki

Bir YILBAŞI GECESİ

YAZAN: PEYAMI SAFA

Çizen: BÜLENT SEREN

10

— 10 —

«— Belki sen onu yakışıklı bulursun. Francine o fikirdeydi... Bence yakışıklılık da zevk meselesi. Sana, büroya telefon edecek. Belki bugün arar, çünkü telefon numaranı ona dün verdim. Söylediğim gibi, benden tanıştım... Belki birbirinizden hoşlanmazsınız. Fakat bence o çok iyi bir çocuk.»

Caroline terbiyeli bir tavırla, «Beni düşündüğünüz için teşekkür ederim,» dedi. İçinden de «Telefon numarasını vermeden evvel bana sor-saydın daha iyi olurdu,» diye düşünüyordu. Kadına baktı. «Ne iş yapıyor?»

«— Ailesinin kurduğu müessesede çalışıyor. Babasının yanında... Vitrinler için mankenler yapıyorlar.»

O sırada tren homurdanarak istasyona girmişti.

Caroline, «Ben sigara salonunda oturacağım,» dedi.

«— Ya... Neyse... Sonra görtüşürüz öyleyse. Sigara salonuna tahammülüm yok. Bana sonra telefon edip Alvin'den hoşlanıp hoşlanmadığını söyle.»

Birbirlerine el sallıyarak ayrıldılar. Caroline trenin son vagonuna atlayıp, pencerenin önüne oturdu... Tanışmadan gezmeğe gitmek... Genç kız hangisinin daha fena olduğunu düşünüyordu: Tanışmadığı genci beklemenin mi, yoksa onu görünce süikütu hayale uğramanın mı? Bir sene, altı ay önce bekâr kızlara musallat olan o üç belâdan kurtulduğundan emindi: Yalnızlık, himayesizlik ve tanımadığı gençlerle çıkmak...

Fabian'da asansöre bindiği zaman ise, çalışma dünyasına katılmanın verdiği korku ve hevecanla Alvin Wiggs adlı o tanımadığı genci unuttu. Bekleme salonundan geçerken, kendi yaşında bir kızın, heyecanlı bir tavırla bir koltuğun kenarına ilişmiş olduğunu farketti. Başında da bir şapka vardı. Caroline, «İş aramağa gelmiş,» diye düşündü. Bunu şapkadan anlamıştı. Caroline ve tanıdığı kızlar ancak iki şey için şapka giyerlerdi: Nikâha gitmek ve iş aramak... İş bulur bulmaz da şapkalarını dolaba kaldırır, bunları bir daha da giymezlerdi. Tabii Miss Farrow'un mevkiine erişince vaziyet baskalaşıyor, o zaman odada bile şapkalarını çıkarmıyorlardı.

Caroline makinesine temiz bir kâğıt geçirerek, «Acaba Miss Farrow'un sekreteri o mu olacak?» diye düşündü. «Zira ben kadının yanında çalışmak niyetinde değilim.»

Kitaba Miss Farrow'un raporunu ve kendi yazdığı tenkidi de ilâştirerek Mr. Shalimar'ın masasının üstüne bıraktı. Cesaretini kaybedip, kâğıdı geri almamak için de odadan çabucak çıktı. Diğer sekreterler sabah kahvaltılarını içmekle meşgullerdi. Genç kız onların evde kahvaltı edecek vakit bulup bulamadıklarını düşünüyordu... Ya evliler, acaba sabahleyin kocalarına kahvaltı hazırlayabiliyorlar mıydı? Çeyiz hazırlamakla meşgul olan Brenda, son aldığı beyaz dântel geceliği, herkesin görmesi için masasının üstüne yerleştirmişti.

Mary Agnes, «Şuna bak,» diye fısıldadı. «Şimdiye kadar belki kırk beş gecelik aldı. Her gün yeni bir şey alıp, herkesin hayran hayran bakması için masasının üstüne koyuyor. Onun çeyiziyle alâkalanarmış gibi...»

Caroline, «Aman Yarabbi,» diye düşünüyordu. «Alış veriş... Hazırlıklar... Düğüne kadar beş parası kalmıyacak... Hoş belki de o bütün hayatını nikâh ve düğünü hayal ederek geçirdi, ondan sonra olacakları düşünmedi bile.» Port Blair'de de Brenda gibi kızlar vardı. Bunların hepsi de düğün günü hayatını duruverdiğini zannediyorlardı. Bir an Eddie Harris'in evlendiği kızı düşündü. Helen ne yapıyordu acaba? Bu düşünceyi zorla kafasından kovdu. Artık Eddie ile Helen'i düşünmiyecekti, onun için herşey bitmişti. Onların hayatı kendisini alâkadar etmemeliydi. «İstediklerini yapsınlar,» dedi. «Uyansınlar... Uyusunlar... Sevişsinler... Burada oturup, «Acaba şimdi Dallas'da saat kaç?»

YAZISIZ!

Genç Kız

Yazar: RONA JAFFE
Çeviren: GÖNÜL SUVEREN

diye kendi kendime soracak değilim.» Artık kendisinin de bir hayatı vardı. Çalışıyordu, içinde yükselmeye de uğraşacaktı. Şimdi de masasına oturup Mr. Shalimar'ı bekliyecek, vakit geçirmek için de dosyaların arasında pek garip duran Brenda'nın geceliğini seyredecekti.

Her zamanki gibi geç kalanlar birer ikişer kapıdan giriyorlardı. Bunların arasında Mike Rice da vardı. Deve tüyü paltosu, yavaş yavaş bozulmağa başlayan muntazam profili ile Mr. Rice... O sabah gözleri iyice şişti, dudağının kenarını da traş olurken kesmişti anlaşılan. Musluğun önünde durarak her zamanki gibi doya doya su içti. Sonra uyku da yürüyormuş gibi odasına gitti.

Mary Agnes ayıplayan bir tavırla Caroline'i dürterek, «Hişt,» dedi. «Şuna bak.»

Caroline, «Meşhur din mütehassısı mı?» diye fısıldadı. «Dün akşam şeytanla mücadele etmiş olacak.» Fakat genç kız adamla neden alay etmek ihtiyacı hissettiğini de anlamıyordu. Zira aslında Mike Rice onu garip bir şekilde cezbetmekteydi. Belki de o sözleri bu yüzden söylemişti.

Mary Agnes hiddetle cevap verdi. «Şeytanla mı? O bütün gece Üçüncü Caddedeki barlarda içki içip, şüirler okuyor, her gördüğü yabancıyla konuşuyor. Muhakkak onlardan biri ağzına bir yumruk attı...»

Caroline, «Evi yok mu onun?» diye sordu. «Karı mı?»

«— Evliydi ama karısı onu terketti. Çok acıklı bir hâdise bu... Adam şimdi gayet pis bir otelde oturuyor. Karısından boşanmış, kızı on yaşında fakat onu hiç gördüğü yok. Fakat kıza daima mektup yazıp duruyor. Bana bunları sekreteri anlattı. Mr. Rice hayat, aşk, insanlar hakkında uzun, felsefî mektupları ona

dikte edermiş... Kızına nasihat ediyor anlaşılan. Zira onu bir daha göremiyeceğine inanıyor. Hoş kızını görse, ona kimbilir neler söylerdi?»

«— Kızı on yaşında demek? Mr. Rice'in çocuğunun daha büyük olacağını zannedirdim?»

«— Mr. Rice kaç yaşında dersin?»

«— Kırk sekiz, kırk dokuz olmalı.»

«— Tam otuz sekiz yaşında o. Ama sefahatten daha yaşlı duruyor.»

Mary Agnes hoş görmeyen bir tavırla ilâve etti. «Karı ve çocuğuyla beraber yaşasaydı, böyle olmazdı.»

Caroline, «Demek evlilik her meseleyi hallediyor,» dedi.

«— Ne garip lâflar söylüyorsun sen.»

«— Neden garip olsun?»

Mary Agnes, «E...» dedi. «Dünyada iki türlü yaşama tarzı vardır: Doğru ve yanlış... Doğru şekilde yaşarsın mesut olursun, yanlış tarzda hayat sürersen bedbaht... Evlendiğin takdirde muhakkak mesut olacağın iddia edilemez. Fakat evlenir ve evini terk edersen o zaman mesut olamazsın. Mesuliyetlerinden kaçmış olduğunu hiç bir zaman unutamazsın.»

«— Ya kocan veya karın seni bırakır giderse?»

«— Mr. Rice daha iyi bir koca olmağa çalışmalıydı.»

«— Böyle yapmadığını nereden biliyorsun?»

Mary Agnes, «Ne tuhaf düşünüyorsun,» dedi. «Adamı tanı mıyorsun bile.»

Caroline, «Öyle,» diye mırıldandı. «Belki de o hakikaten fena bir adamdı. Fakat terkedilmek hususunda benim de biraz fikrim var. İnsanın elinden geleni yapmasının da bir faydası olmuyor.»

Mary Agnes gözlerini açarak ona baktı. «Sen evli miydin?»

«— Hayır, nişanlıydım.»

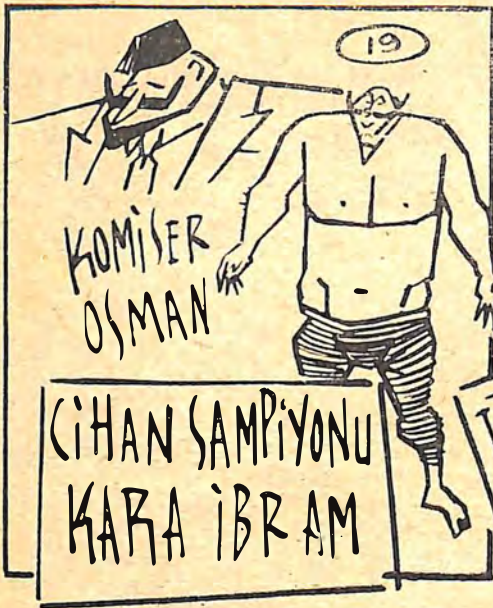
Mary Agnes hemen Caroline'in sağ eline bakıverdi. «Ah, ne fecil! Ne fecil!»

Caroline güldü. «Üzülme canım.»

Mary Agnes, «Vah zavallı,» dedi. «Vah zavallı. Mevzuu sen açmadıkça, ben bir daha bundan bahsetmem. Bu meseleyi anlatmak istersen, o zaman bana haber ver.»

Caroline müstehziyane, «O zaman sen de bunu otuz beşinci kattakilerin hepsine anlatırsın,» diye düşündü. Maamafih Mary Agnes'in takındığı acıklı tavır genç kızda derdinin zannettiği kadar büyük olmadığı tesirini uyandırmıştı. Kızın merhametinin büyüklüğü yanında, bu dert küçücük kalmıştı. Caroline, «Belki de artık kendime gelmeye başladım,» diye düşündü. «Midenden hastalanırsın, sonra iyileşirsin...»

(Devamı var)

OSMAN VE FETTULLAH,
KARA İBRAHİMİN İZİNİ
BULMAK MAKSADıyla
KAYALIK DAĞLARA
GEÇERLER...

O SIRADA KARA
İBRAM VE AVANETİ
BİR MAĞARA ÖNÜN
DE ATEŞ YAKMIŞ,
YEMEK HAZIRLIĞI
YAPMAKTAYDILAR.
HALLERİNDEN BU
RAYA GELELİ ÇOK
OLMADIĞI ANLAŞILI
YORDU...

PATATES Şövalyeleri

Çeviren:
Vedat
Üretürk

— 32 —

Otuz sefer yarın dedikten sonra, bu son olacaktı artık ve müthiş şey patlak vermiş olacaktı.

Kapı açıldı.

Gardiyan:

— Beyimizi konuşma odasında bekliyorlar, dedi.

Fil darağacına gidermiş gibi konuşma odasına doğruldu.

İyiden iyiye şaşırarak:

— Siz misiniz? diye bağırdı. Siz misiniz Peggy?

Güzelim Peggy'ye bakıyor ve gözlerine inanamıyordu.

— Bizim hatamız yüzünden kötü durumda olduğunuzu düşündük, dedi. Ama sizi ne Tanrı unuttu, ne de ben.

Fil gülümsedi ve hafifçe eğildi.

— Başıma gelen bunca belalar, pek sevinli yüzünüzü tekrar görmenin zevki içinde yok olup gidiyor.

Peggy iltifattan pek hoşlandı.

Alçak sesle:

— Mösyö Dublè, dedi, sizi unutmadık, size küpler dolusu para kazandıracak bir iş bile bulduk.

Filimario başını kötü kötü salladı.

— Niyetinizi biliyorum ama simsarıncınız hesabına çalışmağı reddetmek zorundayım. İnanın bana, hiç bir kötü iş gelmez elimden, hem sonra kodes müdürü katı yürekli bir insandır, mahkûmlar hep hücrelerde tırsun dursunlar diye ekşiyip duruyor.

— Mösyö Fil, iyi dinleyin beni. New-York Devleti'nin en ünlü avukatının, avukat Smitson'un, gözünü budaktan sakınmıyan birine ihtiyacı varmış. Bir müddettenberi gazeteler, elinde artık ortalığı birbirine katan dâva olmadıktan, kendisinden bahsetmiyorlarmış. Bize yazdı, biz de sizi düşündük.

Filimario iyice kaşlarını çatı.

— Fakat ben avukat Smitson'a ne yapabilirim?

— Kendinizi suçlandırmaya bırakırsınız, işte bu hepsi.

Bizimki aptallaşmış kaldı. Hayır, hayır, bu olamaz, diye düşündü!

— Enayilik etmeyin. Böylesini sizden önce başkaları da denedi. Bundan çekinecek hiçbir şey yok. Avukat Smitson her şeyle uğraşacak. Asla işlemediğiniz ağır bir suçla sizi suçlandıracak. Gazetelerin kızılca kıyameti koparmasını sağlayıp, savunmanızı üzerine alacak, bir kolayını bulup ortalığı allak-bullak ederek adaleti maskaraya çevirecek.

Şimdi Filimario'nun elinde üç kur tuluş yolu vardı: Clotilde'le bir yastıkta başbaşa kocamak, Hintyağını içmek ya da kelle koltukta işe girmek. Hiç tereddütsüz kabul etti.

— Olur, Peggy! Avukat Smitson'

un emrine amadeyim, yalanlarını bekliyorum.

Peggy sevinçle:

— Kabulleneneceğinizi iyice biliyordum, dedi. Şimdi hiçbir şey bilmediğinizi söylemek şart olduğuna göre, hiçbir şey yapmayınız artık.

— Hiç olmazsa ne gibi suçla suçlandırılacağımı öğrenemez miyim ki?

Peggy:

— Bilmiyorum, dedi, ama ne önemli var bunun?

Filimario:

— Sırf merak, diye karşılık verdi. Peggy, demir parmaklık ardından Fil'e bir öpücük göndermiş olduktan sonra, çekip gitti. Birkaç dakika sonra, noter ile iki tanık damlayınca, Fil onları «Yarın» demeden karşıladı.

— Mösyö Diks, hele sabredin ba-

kalım, bu meseleden daha sonra bahsederiz.

— XVII —

Peggy işlerin yolunda gittiğini kendisine telefonla bildirir bildirmez, avukat Smitson kâtibini çağırdı:

— Bizim enayi kabullenmiş, hemen işe başlamalı.

Amerika polisinin elinde iyiden iyie karışık bir otuz kadar iş vardı; ama şüphesiz en önemlisi, 25 Mayıs 1885 gecesi 45 vagonla Buffalo'ya gitmek üzere New-York'tan yola çıkan ve 44 vagonla varacağı yere varan 148 numaralı ekspresin dâvası idi.

Bir vagon katardan ayrılınca da yolda kalsın, doğrusu ya bu ne okuyucuya akıl harcı gelir, ne de şu hi-

kâyeti yazan bize, biz yazara. Hayret uyandıran nokta şudur ki, yolda giderken, ortadan yok olan vagon, ilk vagon değildir de yirmi beşinci vagonudur. Uzun sözün kısası, orta sıradan bir vagon. Şimdi 25 Hazirandan bu yana, ne bu vagon hakkında birşey biliniyordu, ne de taşıdığı otuz yolcu hakkında: İşte felâket de buna derler hani.

Polis ise, besbelli hiçbir şey görmüyordu.

Bu iki ucu karanlık, heyecanlı bir dâva idi: Avukat şimdi Filimario'nun bu şeytanca oyunun mefruz elebaşısı olacağına karar verdi.

Birkaç gün sonra, Filimario avukatın ziyaretini kabul etti.

Başını sallıyarak:

— Bu işin olabilmemesini aklım keşmiyir, dedi. Bence içinde otuz yolcu bulunan bir vagonu raydan çekip aşırarak olamaz. Bu gibi bir iş için iyiden iyiye hazırlanmış kalabalık bir haydut çetesi olmalı.

Avukat:

— Ben bu düşüncede değilim, diye söze karıştı; bu kadar kalabalık neye yarardı ki?

Filimario başladı gülmeğe.

— Bunu size açıklıyacağım, dedi; katarda, hiç olmazsa, üç adam bulunmalı, raylarda bir erketeci, bir yol değiştirici ve işi yoluna kovup yürütmek için de en azından beş kişi olmalı. Bundan başka her vagona yerleşecek adamlar, vesaire, vesaire.

Avukat omuzlarını silkti:

— Kandıramazsın heri; ama istediğiniz gibi yapacağım. Size az çok karışık bir iş bulacağım.

Ünlü avukat, yazıhanesine döner dönmez kâtibine bağırdı:

— Mik, gel buraya.

Kâtip de federal polis şefine aşağıdaki yazıyı donattı:

«148 numaralı ekspresteki vagonun çalınmasının nasıl olabildiğini öğrenmek isterseniz, Welk Cezaevinde tutuklu, Dublè adındaki adamı sorguya çekiniz Tetik davranın, öyle hareket edin ki, size göre, vagonun çalınmasının bir tek adamın işi olduğuna inansın.

Bir adalet dostu.»

Polis şefi, bu içi sır dolu mektupçuğu alır almaz Pew'i. Cumhuriyet'in en sıkı hafiyesini getirdi ve meseleyi bir bir anlattı ona.

— Bunun bir numara olması kabıl; şu andan tezi yok harekete geçin ve ihtiyatlı olun.

Bir zaman sonra, kendisini çağırdılar, ona vagon ile otuz yolcuyu ne cehenneme götürdüğünü sorduklarında Filimario, ateşli bir itirafla, hiçbir şey bilmediğini ve suçsuz olduğunu söylemekten keyif duydu.

(Devamı var)

SİZ DE...

Yıl Sonu İkramiye Çekilişinin

TALİHLİSİ OLABİLİRSİNİZ...

ERENKÖY'DE

1 Kişiye 50.000 Liralık

APARTMAN DAİRESİ

1 Kişiye 45.000 Liralık

APARTMAN DAİRESİ

1 Kişiye 45.000 Liralık

APARTMAN DAİRESİ

1 Kişiye 30.000 Lira

1 " 15.000 "

4 " 20.000 "

1155 " 145.000 "

350.000 Lira

EMNİYET SANDIĞI

(Basın 7462/67)

BİR FIKRA ANLATIR MISINIZ?

— Anlatacak fıkra çok ama, politikaya atıldıktan sonra nutuktan, hikâyeye kadar her sözü ölçüp biçmek, tartmak gerekiyor. Boşuna dememişler: Politika biraz da söz sanatı.

Muhittin GÜVEN

A. P. İstanbul İl Başkanı

Hediye

Büyük İskender'in gözündeki düşmüş bir general bir gün eski itibarını iade için efendisine yaltaklanmaya başlamış ve başını göstererek:

— Bu baş benim değil, senindir, demiş.

Büyük İskender şöyle bir bakıp cevap vermiş:

— Teşekkür ederim. Hediyeğin değersizliğine bakılmaz.

Karar!

Meşhur Amerikalı haydut Alkapon, bir suçtan dolayı mahkemeye verilir. Ayukatu dâvâ sonunda kendisine şu telgrafi çeker:

— Mahkeme, haklı ve yerinde bir karar verdi.

Alkapon'un cevabı ise şu olur:

— Ukalılığı bırak; kararı acele temyiz et.

Ahmet Cengiz AĞIN

Nereden!

Tilki bir yaz günü avlanmak için dolaşırken yolu bir köye rastlar. Köyü gündüz gözü ile görmek hevesine kapılır. Vakit öğle, hava sıcak olduğundan köylüler kahvenin önündeki çınarın altına serdikleri hasırlara uzanmış sohbet ediyorlarmış. İçlerinden birisi tilkiyi görmüş. Köylüler, hemen yerlerinden fırlayıp tilkinin peşine düşmüşler. Hem koşar, hem de:

— Tilkiyi tutun!

Diye bağırlırlarmış. Uzunca süren takipten sonra paçayı kurtaran tilki, yorgun argın bir tepeye oturmuş, etrafını seyrederken kendi kendine sorarmış:

— Ben bu insanların hiç birisini tanımıyorum. Acaba onlar beni nereden tanıyorlar?...

İbrahim ATAY

Şeker!

Zamanımızın çocuklarından biri evde anneannesiyle yalnız kalır. Oyuncaklarıyla oynarken birdenbire başını kaldırır, sorar:

— Anneanne sana çarşıdan şeker mi alayım?... Koca mı?...

Anneanne cevap verir:

— A evlâdım! Benim şeker yiyecek dişim var mı?...

Cem ALPAR

Saygı

Gençlik yıllarını çoktan geride bırakmış bir hanım, eczahanede satıcının kulağına uzanarak şu sözleri fısıldadı:

— Ağarmış saçlar için bir şeyiniz var mı?

Satıcı etrafına bakındıktan sonra yine fısıltı halinde şu cevabı verdi:

— Derin bir saygıdan başka bir şeyimiz yok efendim!...

Milletler Gülüyor

ÇEKECEK!

Koca, karısı ile âşığını fena yakalamıştı. Yataktan fırlayan genç adam telâşla giyinmeğe başladı. Aldatılan koca ise öfke ile onun bu işi bitirmesini bekliyordu. En son, sıra ayakkabılarına gelen fakat bir türlü ayağını ayakkabıya uyduramayan genç âşık, adama döndü:

— Affedersiniz, dedi; bir çekeceğiniz var mı acaba?

ACABA?

Morny Düşesi bir gün dostlarına şöyle söylüyordu:

— Kocam o kadar çapkındır ve beni o kadar aldatmıştır ki, üç çocuğumun hakiki annesi ben miyim değil miyim şüphe ediyorum!...

NE DERLER!

Çok sıcak bir günde Marius, Paris'in kenar mahallelerinden birinde ufak bir lokanta olan Mireille'de yemek yiyordu. Sıcak dolayısıyla ceketini çıkarmıştı; fakat az sonra dayanamayıp kravatını gömleğini ve pantolonunu da çıkardı ve bir atlet ve bir de külotla yemek yemeğe koyuldu. Bir müddet sonra yanına Mireille'in sahibi geldi:

— Mösyö Marius, dedi, çok sıcak ama böyle yemek yemeniz doğru mu? Eğer ufak bir lokantada değil de Paris'in birinci sınıf lokantalarından birinde böyle yapsaydınız size ne derlerdi?

Marius bozulmadan cevap verdi:

— Ne mi derlerdi; «Kendisi Mireille'de mi sanıyorsunuz Mösyö Marius» derlerdi!...

— Yapma Arturo, kocam geliyor!...

DİKKAT DİKKAT

New York'un anacaddelerinde durmadan dolaşan polis arabalarının hoparlörlerinden şu emir duyulur:

— Dikkat! Dikkat! 5 ve 6 numaralı polis arabaları derhal 7 ci caddedeki 185 ci sokağa gidip orada çınlıplak dolaşan sarışın bir kadını tevkif edeceklerdir!..

Aradan on dakika geçtikten sonra hoparlörlerden yeni bir emir duyulur:

— Dikkat! Dikkat! Bütün polis arabaları, 185 ci sokağa gidip oradan sırı kadem basan ve 5 ve 6 numaralı arabaların peşine düşecek ve bulur bulmaz içindekileri tevkif edeceklerdir!

Payı

Bir gün meşhur milyarder Roçild'in ziyaretine bir sosyalist gelmişti. Konuşurlarken sosyalist bir tek kimsenin bu kadar fazla parası olmasının sosyal adaletsizlik olduğunu, dünya yüzünde on parasız bir sürü insan bulunduğunu ileri sürdü.

O zaman Raçild özel sekreterini çağırttı ve servetinin hakikî tutarını sordu. Sonra dünya nüfusunu sorup bazı hesaplar yapmağa başladı. Bitince tekrar sekreterini çağırıp şu emri verdi:

— Bu efendiye servetimden kendi payına düşen otuz parayı veriniz!...

Dünya KARİKATÜRLERİ

G. PINAR

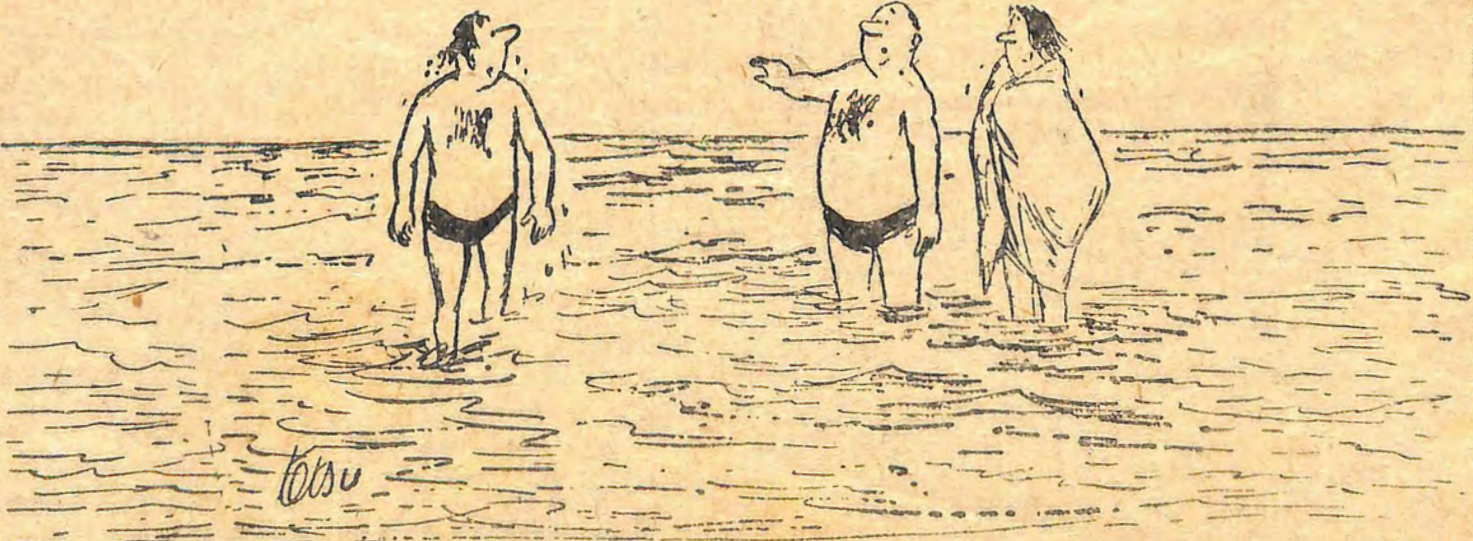
DOKTOR - MAŞALLAH, REFLEKSLERİNİZ MÜKEMMEL !

DOKTOR - BU, DÜŞÜK TANSİYONLARI YÜKSELTMEK İÇİN BENİM BULDUĞUM TEDAVİ SİSTEMİDİR !

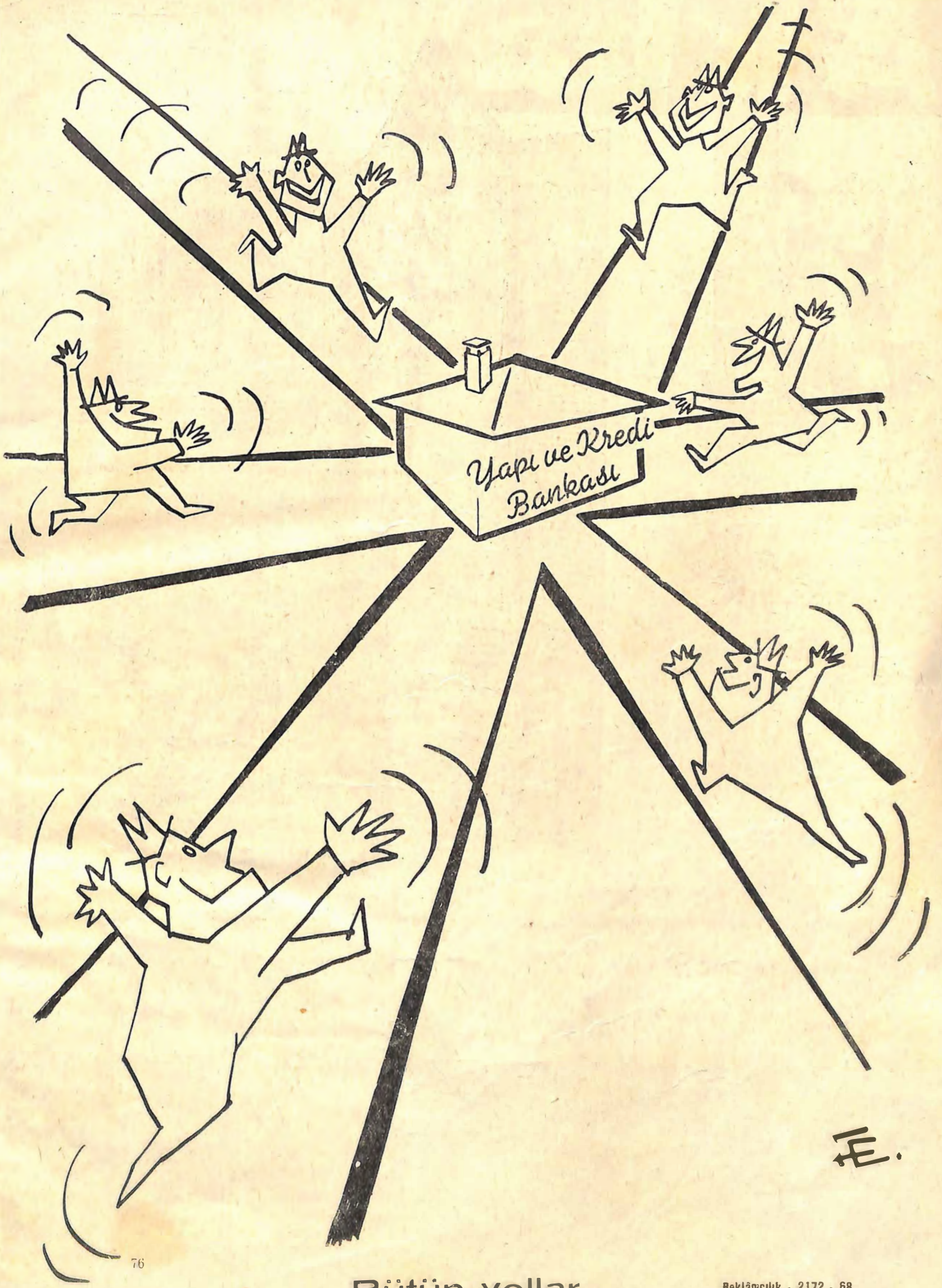

-ÇOCUĞUNUZDA BİRŞEY YOK...
YALNIZ SİGARAYI AZALT SIN !..

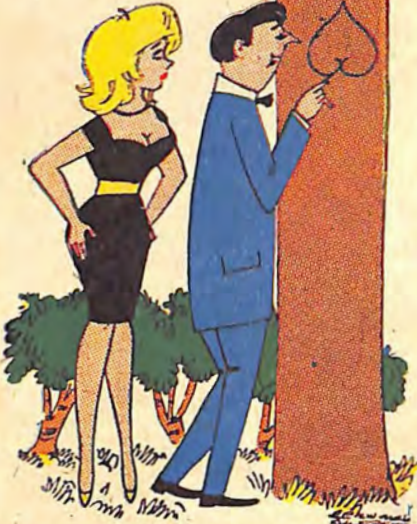
KUSU

-SURALARDA BİR BİKİNİ GÖRDÜNÜZ MÜ ?..

FE.

Akba

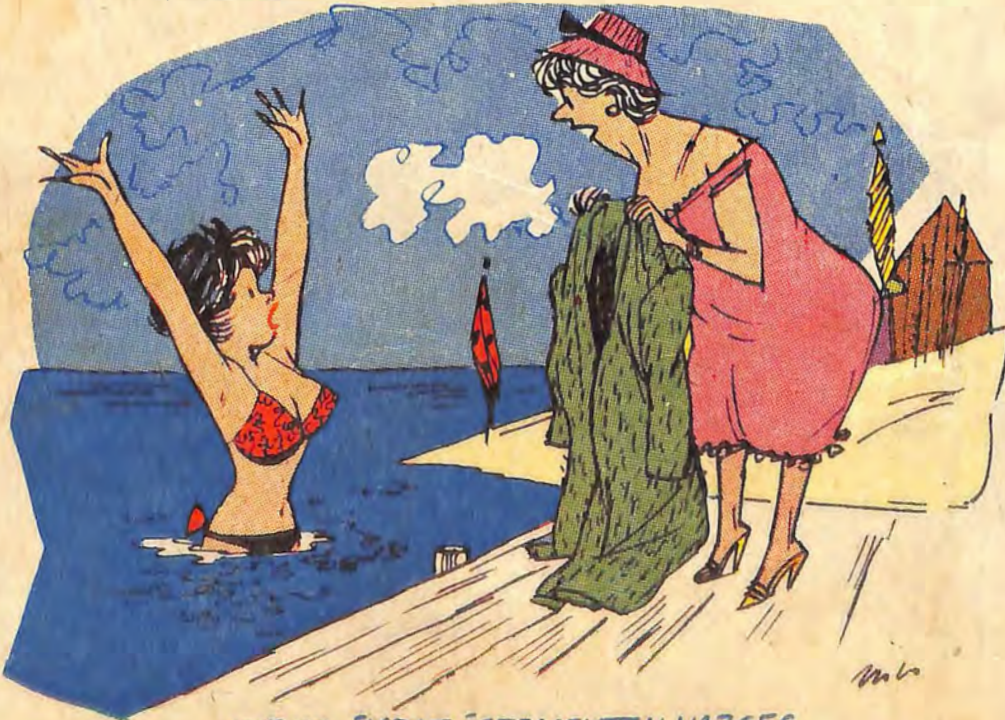
-KALBİ NİYE TERS ÇİZİ-
YORSUN ?
-GÖRÜNÜŞÜ DAHA GÜ-
ZEL OLDUĞU İÇİN !

-KARIM İYİ YEMEK PİŞİRE-
MEZ. MİSAFİRLERE KARŞI
KUSURUNU BÖYLE NUMA-
RALARLA YUTTURUYOR !

YAZISIZ

-KIZIM İMDAT İSTEMEKTEN VAZGEÇ,
PLAJDA KİMSE KALMADI...

-YAKALARSAM VALLAHİ ÖLDÜRECEĞİM !